

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๔
เอกสารเลขที่ ๓/๒๕๖๔

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการดำเนินการตาม กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยมีคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อเป็นแนวทางการ ขับเคลื่อนพัฒนาภาคการเกษตรและประกอบกรเสนอแผนงานโครงการและขอสนับสนุนงบประมาณประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๕ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเกษตรและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด และจัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ จากผู้มีส่วนได้เสีย นำมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เล่มนี้

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอขอบคุณคณะทำงานจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งสังกัดส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน และส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ด้วยดี มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑ - ๔๓
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๔๔ - ๖๙
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๐ - ๗๓
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๔ - ๙๐
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๙๑ - ๑๐๐
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๐๐ - ๑๐๙

ภาคผนวก

- คำสั่งคณะกรรมการการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
- คำสั่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๑๖๙๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งผู้แทนสถาบันการศึกษา หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ **มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื้อที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนา

ระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานใน การพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสูง Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทย (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐

๒.๖ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๖.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดเฉพาะด้านการตลาด การค้า

ออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ตลอดจนการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยให้สร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รกร้าง และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๖.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี

โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชากัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหามาระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๗ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำงานเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๘ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย(Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทาง การพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะเป็น มุ่งหวังจะมี หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้

๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคตและมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยหมุดหมายที่ประเทศต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้เป้าหมายของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงภาคเกษตรและอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานที่สำคัญอย่างไรก็ดี ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้นต้นทุนในการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอัตโนมัติ และเทคโนโลยีดิจิทัล จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรสามารถนำมาใช้จัดการกับความเสี่ยงและข้อจำกัดข้างต้น และยังเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูปรวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน การท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่สำคัญของไทย โดยสร้างมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ ๑๘ ของ GDP มีการจ้างงานกว่า ๘.๓ ล้านตำแหน่ง และมีห่วงโซ่อุปทานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงไปยังหลายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยรูปแบบกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมา มักเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้อย่างรวดเร็วจากการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติปริมาณมาก ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว เมื่อประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหยุดชะงักทั่วโลก และอาจทำให้รูปแบบของตลาดการท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนแปลงไปในระยะยาว เมื่อพิจารณาประกอบกับบริบทความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการ

ใช้จุดเด่นและความสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู อันเป็นการมุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์สันดาปภายในที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นภาคการผลิตที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่พลิกผันที่สุด ประกอบกับแนวโน้มความพยายามในการลดก๊าซเรือนกระจกระดับโลก ส่งผลให้หลายประเทศมีนโยบายที่จะยกเลิกการใช้ยานยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในอนาคตอันใกล้ ดังนั้น การสนับสนุนให้เกิดการปรับนิเวศของอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าจะเป็นโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มการจ้างงานในอนาคต นอกจากนี้การเปลี่ยนผ่านของการใช้รถยนต์ภายในประเทศไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ยังจะช่วยลดปริมาณการปล่อยมลพิษอากาศและก๊าซเรือนกระจกได้อีกด้วย

หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรเป็นการต่อยอดจากธุรกิจการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่งและมีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงต่อเนื่องครอบคลุมหลายอุตสาหกรรมซึ่งแม้โลกจะเกิดวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ประเทศไทยก็ยังได้รับการยอมรับในระดับสากลถึงระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและสามารถรับมือกับการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดีอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรของไทยจึงมีศักยภาพที่จะเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต โดยสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกระแสความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ รวมถึงการเข้าสู่สังคมสูงวัยทั่วโลกที่ส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้าและบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพมีความเฉพาะทางและมีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ให้มีคุณภาพสูงและได้มาตรฐานสากล รวมถึงการต่อยอดองค์ความรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการให้บริการทางการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของระบบสาธารณสุขในภาพรวมให้เพียงพอและมีการกระจายตัวบุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค ความได้เปรียบด้านภูมิรัฐศาสตร์และศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และแนวโน้มการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนความปกติใหม่ภายใต้แนวคิดภูมิภาคนิยม (Regionalism) ประกอบกับไทยเป็นประเทศที่มีแนวระเปียงเศรษฐกิจระดับภูมิภาคพาดผ่านมากที่สุด มีเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมได้มาตรฐาน และโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและแนวชายแดนรอบด้าน มีฐานเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าโลก พร้อมทั้งมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสพัฒนาสู่การเป็นประตูการค้าการลงทุนที่สำคัญของภูมิภาคหากมีการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและการเชื่อมโยงโครงข่ายโลจิสติกส์ในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน ประเทศไทยมีฐานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้มแข็ง โดยมีการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์คิดเป็นมูลค่ากว่าร้อยละ ๑๕.๔ ของการส่งออกทั้งหมดมีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศและมีคุณภาพสูง รวมทั้งมีตลาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และบริการด้านดิจิทัลขนาดใหญ่อันดับต้นๆของอาเซียน อย่างไรก็ตาม ห่วงโซ่มูลค่าในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มต่ำ อาทิ การรับจ้างผลิตและยังขาดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์เป็นของตัวเอง และโดยที่การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ได้ผลักดันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องมีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล

ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจและในชีวิตประจำวันมากขึ้น ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงเป็นโอกาสที่สำคัญของประเทศในการปรับบทบาท จากหนึ่งในห่วงโซ่ที่เปราะบางและสร้างมูลค่าได้ต่ำสู่ การเป็นฐานการผลิตสินค้าขั้นสูงและบริการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับผลิตภาพสร้างมูลค่าเพิ่ม และเกื้อหนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในทุกภาคส่วน

๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

ทุกกลุ่มคนในประเทศมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ประชาชนได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติโดยการใช้เทคโนโลยี ฐานข้อมูลสารสนเทศ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการแข่งขันที่เปิดกว้างและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ และผลักดันให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพบริการสาธารณะในเมืองหลักและท้องถิ่นต่างจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่ตลอดจนการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้วยโอกาสอย่างตรงกับปัญหาความต้องการ การใช้นโยบายการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการกระจายรายได้ และการจัดความคุ้มครองทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (socioeconomic mobility) ทั้งนี้ การมุ่งลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ เชิงพื้นที่ และเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ความมั่งคั่ง และการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะอื่น ๆ ที่มีคุณภาพ โดยหมายความว่าต้องบรรลุในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อผลักดันการสร้าง “สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค” อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เศรษฐกิจไทยขับเคลื่อนโดย SMEs ถึงร้อยละ ๔๓.๒ และมีการจ้างงานกว่า ๑๑ ล้านคน แต่ SMEs ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดหาแรงงาน และการแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคได้อย่างรวดเร็ว และยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ สภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้ SMEs จำนวนมากได้รับผลกระทบและมีแนวโน้มต้องปิดกิจการ ส่งผลต่อการจ้างงาน และคุณภาพชีวิตของประชาชนในที่สุด การเพิ่มโอกาสและเร่งพัฒนาศักยภาพของ SMEs ให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการ และสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ อาทิ สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยลดทอนความเสี่ยงดังกล่าว พร้อมทั้งลดความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ ความมั่งคั่ง เพิ่มการแข่งขันในตลาดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัยและน่าอยู่ ฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคตะวันออก โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นเมืองโตเดี่ยว ซึ่งมีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่สูงกว่าเมืองหลักอื่น ๆ ของประเทศอย่างมาก ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในมิติด้านโอกาสอื่น ๆ ทั้งด้านการทำงาน รายได้ และการเข้าถึงการศึกษาและบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศของไทยมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม พื้นที่ในภาคต่างๆ ของประเทศมีศักยภาพและโอกาสที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคและประเทศโดยรวม ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถช่วยให้การกระจาย

กิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปได้ง่ายขึ้น การย้ายถิ่นฐานของแรงงานกลับสู่ท้องถิ่นต่างจังหวัดจากวิกฤตโควิด๑๙ และกระแสนโยบายให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regionalization) จะเป็นทั้งโอกาสและแรงผลักดันในการพัฒนาพื้นที่ทั้งในแง่ของการส่งเสริมการค้าการลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพของบริการสาธารณะในพื้นที่ และการพัฒนาพื้นที่ให้น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม แม้ว่าสัดส่วนคนจนโดยรวมจะลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังคงมีคนจนจำนวนหนึ่งที่ยังติดอยู่กับตักความยากจนเรื้อรังและ/หรือข้ามรุ่น โดยที่ผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกระจายไปไม่ถึง และยังคงซ้ำเติมด้วยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจ อัตราการพึ่งพิงในครัวเรือนที่สูงขึ้น และการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี ที่อาจลดทอนโอกาสในการขยับสถานะ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะเมื่อความยากจนและขัดสนถูกส่งผ่านไปยังรุ่นลูกหลาน ในขณะเดียวกัน คนใกล้จนและกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ (gigworkers) จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงทางรายได้ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยระบุกลุ่มเป้าหมาย ปัญหา และความจำเป็น นำไปสู่การออกแบบนโยบายช่วยเหลือครอบครัวยากจนข้ามรุ่นได้อย่างเฉพาะเจาะจง แก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และสามารถสร้างแต้มต่อได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถออกแบบระบบประกันสังคมให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป

๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

ทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ทั้งการจัดการของภาครัฐและบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อมุ่งจัดการกับปัญหาที่เป็นภัยคุกคามสำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับโลก ซึ่งได้แก่ ปัญหาขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษอากาศ ก๊าซเรือนกระจก และความเสี่ยงของภัยธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ด้วยการยกระดับระบบการจัดการและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนากลไกที่จูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภคให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยหมายเหตุที่ต้องบรรจุในห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อผลักดันการสร้าง “วิถีชีวิตที่ยั่งยืน” อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ชยะ น้ำเสีย มลพิษอากาศ และก๊าซเรือนกระจก ถือเป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตและบริโภค ซึ่งในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและทำลายความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ โดยปริมาณขยะและน้ำเสียที่มีปริมาณสูงเกินกว่าความสามารถในการกำจัด ได้เล็ดรอดออกสู่สิ่งแวดล้อมจนเป็นผลเสียต่อคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิตในทะเล ในขณะเดียวกัน มลพิษอากาศ PM๒.๕ ซึ่งมีแหล่งที่มาสำคัญจากการจราจรและเผาพื้นที่เกษตร ส่งผลให้หลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาคุณภาพอากาศที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกของทั้งโลกที่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหลายประการได้ส่งผลให้การจัดการปัญหาทางสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ประการอย่างยั่งยืนสามารถทำได้ด้วยต้นทุนที่ลดต่ำลงเรื่อย ๆ และยังเป็นโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการบำบัดน้ำเสียทำให้สามารถนำวัสดุหลายประเภทและน้ำที่ใช้แล้วมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เทคโนโลยีชีวภาพสามารถนำมาใช้เพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

เพื่อลดความจำเป็นในการเผาพื้นที่ของเกษตรกร นอกจากนี้ พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้าจะเป็นโอกาสในการลดก๊าซเรือนกระจกและมลพิษอากาศได้อย่างมหาศาล

หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ผ่านมา ภัยธรรมชาติหลายประเภท โดยเฉพาะ อุทกภัย ภัยแล้ง วัตภัยไฟฟ้า และการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความสูญเสียเป็นประจำทุกปีทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สินทรัพยากรธรรมชาติและมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะส่งผลให้ภัยธรรมชาติข้างต้นทวีความถี่และระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น พร้อมกันนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังอาจทำให้ภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากเท่าใดนักในปัจจุบัน กลายเป็นภัยคุกคามที่สำคัญในอนาคต อาทิ การเกิดน้ำท่วมพื้นที่ชายฝั่งอันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น และสภาพอากาศร้อนจัด นอกจากนี้ แนวโน้มการขยายตัวของเมืองที่เพิ่มขึ้นอาจยิ่งซ้ำเติมให้ความเสี่ยงของภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้นได้ หากขาดการควบคุมด้านการดำเนินใช้ประโยชน์ที่ดินและพัฒนาสิ่งก่อสร้างอย่างเหมาะสมดังนั้น การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในมิติของการป้องกันและบรรเทาภัย รวมทั้งการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบ จึงเป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความยั่งยืนของประเทศในระยะต่อไป

๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะแรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะตลอดจนการติดตามประเมินผล ที่ทันสมัย เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยหมายเหตุที่ต้องบรรจุในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสร้าง “ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ” ประกอบด้วย

หมายเหตุที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต คนเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม คุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังประสบกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะต่อไป ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ๆ รวมถึงทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งส่งผลให้กำลังแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การลดลงของประชากร และการขยายตัวของความเป็นเมืองจะนำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรมตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีสมรรถนะสูง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง ภาครัฐมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันภาครัฐของไทยมีขนาดใหญ่ ขาดความคล่องตัว และมีรายจ่ายประจำมาก อีกทั้งยังมีโครงสร้างการบริหารงานแบบรวมศูนย์แต่ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีกฎหมายจำนวนมากที่ยังล้าสมัยและขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพในระยะต่อไป ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะขยายตัวไปสู่ปัญหาการคลังที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย

ความเสียหายทางเศรษฐกิจจากความล่าช้าในการปรับตัวให้เท่าทันกับเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยีและการทำงานรูปแบบใหม่ รวมไปถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่มีอย่างจำกัดท่ามกลางกระแสการตระหนักรู้ของสาธารณชน (Public Awareness) และการขยายตัวของความเป็นเมืองดั่งนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีสมรรถนะสูงโดยอาศัยโอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการปรับปรุงกระบวนการงาน พัฒนาระบบข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนมุ่งปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปรับโครงสร้างและพลิกโฉมประเทศในมิติต่าง ๆ และส่งเสริมศักยภาพของทุกภาคส่วนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๒.๙ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri – Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๐ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน)

ภาคเหนือ

“ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม
๒. ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค
๓. ยกกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ
๕. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงานในปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๓๒,๔๘๑ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๒ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูงสำหรับการผลิตพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์ พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ กาแฟ และชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากนักเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๐๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ พื้นที่โครงการชลประทานของภาคเหนือร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๒๗.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ให้ความชุ่มชื้นผลเสียหาย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค
๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลผลิตต่ำ โดยในปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๐๙,๕๔๗ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบอินทรีย์ทางเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและ มันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุดของประเทศ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓๒.๙๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บึงกาฬ หนองบัวลำภู และเลย มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๑๔ ๓๑.๑๒ ๓๐.๑๙ และ ๒๘.๘๓ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และร้อยเอ็ด โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๗๙ ๑๘.๒๙ และ ๒๐.๑๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๗.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๒.๕ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรมากที่สุดในร้อยละ ๑๖.๗ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๖ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๑.๒ ได้แก่ จังหวัดยโสธร และสุรินทร์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๓ และ ๑๒.๐ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

๒. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

๕. เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๖. พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลางและภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุวพันธ์ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒. ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประมาณ ๒๒๔,๕๔๖ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๑๖,๙๕๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ ภาคเกษตรของภาคกลางมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ของภาคเกษตรพบว่า ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

๓. ภาคกลางเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๒.๕ รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๒.๓ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๑.๑ และนครปฐม ร้อยละ ๙.๔ ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่

อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้าน การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลางมี ดังนี้

๓.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรังมาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท **มันสำปะหลัง** จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี **อ้อยโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี **สับปะรดโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** ปลูกมากในจังหวัดลพบุรี และสระบุรี

๓.๒ กล้วยไม้ เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ ลพบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา คือ อ่างทอง นครปฐม ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ กาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมา คือ สุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

๓.๔ ประมง ภาคกลางมีศักยภาพการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ ประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ สมุทรสาคร สมุทรปราการ และสมุทรสงคราม

๔. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๖.๐ ซึ่งสูงกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๕ พื้นที่ชลประทานของภาคกลางในปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๕. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประมาณ ๑๗๐,๕๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๙,๔๕๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ที่ผ่านมามีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ ในขณะที่ภาคเกษตรของประเทศมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ภาคเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นต้น ภาคเกษตรมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๒.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๘.๒ รองลงมา คือ ชลบุรี ร้อยละ ๑๑.๖ ระยอง ร้อยละ ๑๑.๑ และตราด ร้อยละ ๑๑.๐ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มังคุด แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง ลำไย แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี เงาะ แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด ลองกอง แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ไก่ไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก เป็ดเนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี เป็ดไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และสุกร แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ ชลบุรี รองลงมา คือ ตราด ระยอง และจันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๖ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๕ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์ ๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลกเป็นศูนย์กลางผลิตภัณธ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
๒. พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
๓. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก
๕. อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๕๐,๙๑๗ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๒๕๖,๗๔๔ ล้านบาท และการขยายตัวร้อยละ ๘.๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ของภาคเกษตรฯ ขยายตัวร้อยละ ๐.๒ ต่ำกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ตามลำดับ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๘ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๘.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๒.๐๔ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๙ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๘ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราของภาคใต้มีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๖ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๓.๑ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิต ๒.๗๗ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกันจาก ๒๖๗ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๗ ลดลงเหลือ ๒๖๔ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๑

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๙๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๓.๘๗ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๑ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๔ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๓ ล้านไร่ ตามลำดับ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๑๓.๘๐ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๘ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๒๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๗ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ จาก ๓,๒๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ ๓,๐๓๗ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๑ แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัม

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีทำเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๘,๕๙๘ ตัน มูลค่า ๔,๐๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๔.๗ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๕๔,๖๙๑ ตัน มูลค่า ๕,๖๑๗ ล้านบาท โดยปริมาณลดลงร้อยละ ๒๙.๘ และมูลค่าลดลงร้อยละ ๒๗.๖ ปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต ชุมพร สงขลา และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๐,๖๖๖ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๕๕,๔๔๑ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช

๕. **พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร** ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และ จังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. **พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ** ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ชลประทานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ซึ่งสัดส่วนดังกล่าว ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๗ โดยภาคใต้มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๑๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ จังหวัดพัทลุงมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุด ร้อยละ ๓๔.๔ รองลงมา คือ นครศรีธรรมราช และสงขลา มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๕ และ ๒๕.๔ ตามลำดับ

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

๒. พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลพบุรี และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. **การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ชายแดนยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย** ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๙,๓๓๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๔๘,๕๖๑ ล้านบาท ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ ๒๗.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) หดตัวร้อยละ ๐.๔ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล ดังนี้

๑.๑ **ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง** ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๗๐ ล้านไร่ โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานีน้อยที่สุด ๐.๓๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๑ มีผลผลิต ๐.๕๗ ล้านตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีจำนวน ๐.๕๖ ล้านตัน และการทำสวนยางพารายังมีปัญหาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนขาดการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ **ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ** ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๐๙ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่ ๐.๐๘ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๖ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒

ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๐๙๗ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๑,๙๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัมต่อไร่

๑.๓ ประมง ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๑ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๑๐,๙๓๔ ตัน หรือร้อยละ ๓๗.๗ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๕,๐๑๐ ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๓๒,๖๘๔ ตัน โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๗๐๙ ไร่ มีผลผลิต ๓,๒๑๔ ตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ ๑,๔๒๑ ไร่ ผลผลิต ๒,๒๕๓ ตัน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุด ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกึ่งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๑ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๘,๘๖๐ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อจำนวน ๓๓,๖๙๕ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ และมีขนาดฟาร์ม ๑๕.๓๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๖ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๑๔ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๖๑ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๑๗.๖ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๓๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๗ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๑ ล้านไร่

๒.๑๑ แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคเหนือ ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกฐานะเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเกษตรปลอดภัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยสนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์

สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร เพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้กับเกษตรกรในการใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี ฝึการวางแผนผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีต่อดินและน้ำ ส่งเสริมช่องทางการกระจายผลผลิต สร้างพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ สนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

๒. สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ ได้แก่

(๑) การแปรรูปพืชผัก ผลไม้ สมุนไพร (ไหล คาวตอง ยอ มะขามป้อม คาฝอย) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน (๒) การแปรรูปข้าว พืชไร่ พืชพลังงาน ในจังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ โดยสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ และสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์มาผลิตพลังงานทดแทน

๓. พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล ในจังหวัดนครสวรรค์และกำแพงเพชร โดยสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์พัฒนาเป็นพลังงานทดแทน สนับสนุนการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการนำพืช/วัสดุชีวภาพมาใช้ประโยชน์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า อาทิ ใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเพื่อเป็นสินค้า นำกากมาใช้ในการผลิตพลังงานชีวมวล เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่ได้ประโยชน์สูงสุดและช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม

๔. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิตแก่เกษตรกร เช่น การโซนนิ่งพื้นที่ปลูกพืช การเกษตรแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับศักยภาพและให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

๕. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูลแหล่งเงินทุนและเทคโนโลยี

๖. พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์โดยเกษตรกร

๗. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบในลุ่มน้ำหลักของภาค ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร และกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และอนุรักษ์

๒. แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดยส่งเสริมการปรับเปลี่ยน การทำการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม ส่งเสริมให้นำเศษวัสดุทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์เพื่อลดการเผาวัสดุ ทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุง อ่างเก็บน้ำ หนอง ฝาย และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ซี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่เพื่อพัฒนา แหล่งน้ำ ตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำ ในภาคและระหว่างภาค

๓. พัฒนาระบบส่งน้ำและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

๔. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มี ความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรโดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการ พัฒนา การเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการ เข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

๒. พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ โดยปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้ มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่ เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่าง จากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการ ตรวจจับแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตนเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบ เกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสมและเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยว เชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลใน

การวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์ และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคนมคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

๔. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงาน อุตสาหกรรมเคมี และภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุดรธานี โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP พัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒ ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทางการเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์พลาสติกชีวภาพ (bio - plastic) สารสกัดจากพืชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชนจากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือนมาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

๕. ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าอ้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และสกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบและตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ให้มีทักษะความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำถิ่นในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่างๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่างๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

๒. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงดูดเด่นหรืออัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อ่างทอง อุดรธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อนชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนาลานเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

๔. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนานเสมอ (Play and Learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลูกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่างๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการ

ขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

๖. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ ในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์ มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับ ชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้ง พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้พัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการเกษตรภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟระดับโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนองของภาคใต้

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานและเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

๕. เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าว ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

๒. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพิ่มผลผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม ไข่ เนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

๕. เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๗. พัฒนากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีตอนบน ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมาร์ โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำ เพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟเชื่อมกรุงเทพ-กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒. เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการจุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการ รองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออก
๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ป่าชายเลน และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพลินของกัมพูชา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิต ผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและ ชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

(มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒. ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์ม น้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์ การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุก ระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ พืชน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์พืชน้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อกรกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อชุมชนชนบทและน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาระบบสำรองและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน

(Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา รมรณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนayangสายพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว และไม้ผล

๑.๒ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรปลอดภัย โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด และการทำปุ๋ยสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์มรวมทั้งกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนการพัฒนาตลาดรวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดีและกระจาย

สัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุประสงค์สำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาล

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักร และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กรสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคตและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติและความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖. ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่น และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไก่เบตง และปลากุเลา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗. พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มี

ความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙. สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานี และท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้านการขนส่งทางเรือและระบบ โลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรการเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๑๒.๑ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด

ตามที่รัฐบาลได้ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุอย่างชัดเจน ประกอบด้วย ด้านความมั่นคง ความสามารถในการแข่งขัน ทรัพยากรมนุษย์ โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อเสริมจุดเด่นในระดับจังหวัดและระดับภาคในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ โดยเน้นการพัฒนาที่ยืดพื้นที่เป็นตัวตั้งและการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่กลไกบริหารจัดการเชิงพื้นที่แบบบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดหลักพื้นที่ ภารกิจ และการมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุผล สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงได้กำหนดประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่สู่เมืองอัจฉริยะ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอัจฉริยะคุณภาพสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์

๒.๑๒.๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการศักยภาพและโอกาสของพื้นที่รวมทั้งแนวโน้มสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UN เป้าหมายระดับชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป้าหมายระดับภาคที่จะเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน จึงนำมา
กำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างฐานการผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพมูลค่าสูงที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการท่องเที่ยวมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
พื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มมูลค่าห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและการบริการในอนาคต

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและพลังงานแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้าน
การเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทองและ จังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี
จังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

พระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มถูกขนาบด้วยพื้นที่สูง ๓ ด้าน คือ ทิวเขาทางด้านตะวันตกของประเทศ และเขตเทือกเขาและที่สูงทางภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นเขตที่ราบสูง จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๙.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๗.๐ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๔๑.๒ องศาเซลเซียส เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดในรอบปี โดยอุณหภูมิสูงที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ ๓๕.๑ องศาเซลเซียส ส่วนฤดูหนาวอากาศจะหนาวที่สุดในช่วงเดือนธันวาคมและมกราคม อุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ ๒๓.๘ องศาเซลเซียส

ข้อมูลภูมิอากาศของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี ๒๕๖๓

ข้อมูลภูมิอากาศ	วัดได้
อุณหภูมิเฉลี่ย	๒๙.๐
อุณหภูมิสูงสุด	๓๕.๑
อุณหภูมิต่ำสุด	๒๓.๘
อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด	๔๑.๒
อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด	๑๗.๐
ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ย	๗๒.๙
ความกดอากาศเฉลี่ย	๑๐๐๙.๓๔

ที่มา สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อยประมาณ ๑,๒๕๔ คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

๔) ลักษณะดิน

ลักษณะดินแยกเป็น ๖ ประเภท คือ ดินเหนียว ๑,๐๕๔,๐๘๐ ไร่ ดินเหนียวปนดินร่วน ๒๐๗,๗๑๖ ไร่ ดินเหนียวปนดินทราย ๔๗,๙๔๒ ไร่ ดินร่วนปนดินทราย ๑๒,๓๐๐ ไร่ ดินทราย ๘,๕๐๐ ไร่ และเป็นดินร่วน ๓๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ มีดินร่วนปนดินทรายสีเทาอมเหลือง ที่อำเภอบางบาล และอำเภอบางปะหัน เหมาะในการทำอริฐมอญได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ยังมีทรายมากตามบริเวณลุ่มแม่น้ำลำคลอง ได้แก่ เขตอำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นทรายที่ใช้ถมที่เพื่อการก่อสร้าง

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว ซึ่งอากาศจะเย็นและแห้งแล้ง และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้ฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน มีฤดูแบ่งเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

(๑) ฤดูฝน จะเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน จนถึงเดือนตุลาคม ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกและจะตกถี่ขึ้นในเดือนสิงหาคมหรือเดือนกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฝนที่ตกในระยะนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นอิทธิพลของพายุดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้ ในช่วงกลางเดือนตุลาคม ฝนจะเริ่มน้อยลง รวมระยะเวลาของฤดูฝนประมาณ ๕ เดือน

(๒) ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจะเป็นระยะเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาว คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เริ่มอ่อนลง ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาแทนที่ จึงนับว่าย่างเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งอุณหภูมิจะไม่ลดต่ำมากนักเพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและอยู่ใกล้อ่าวไทย ให้อุ่นจากทะเลทำให้หนาวน้อยลง รวมระยะเวลาของฤดูหนาวประมาณ ๓ เดือน

(๓) ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนลง ทำให้อากาศเริ่มร้อน และจะร้อนอบอ้าวที่สุดในเดือนเมษายน สาเหตุเพราะการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์และการปกคลุมด้วยความกดอากาศสูงจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเป็นต้นกำเนิดกระแสลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดเข้าสู่อ่าวไทย ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น รวมระยะเวลาของฤดูร้อนประมาณ ๔ เดือน

- ปี พ.ศ.๒๕๖๑ อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด ๔๒.๑๐ องศาเซลเซียส และต่ำสุด ๑๐ องศาเซลเซียส ฤดูร้อนประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อากาศร้อนอบอ้าว ฤดูฝนเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ ๑,๐๐๙.๔๐ มิลลิเมตรต่อปี น้ำที่หลากมาตามแม่น้ำลำคลองจะท่วมตามที่ลุ่มต่างๆ ดังนั้น บ้านเรือนของชุมชนริมน้ำในอยุธยา จึงมักจะสร้างเป็นเรือนไม้ใต้ถุนสูง สำหรับฤดูหนาวเริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม อากาศไม่หนาวมากนัก

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๑) แม่น้ำ

- แม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มจากปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ ผ่านเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงอำเภอบางบาล แยกเป็น ๒ สาย สายที่ ๑ ผ่านอำเภอบางบาลและอำเภอบางไทร ระยะทางประมาณ ๒๖ กิโลเมตร สายที่ ๒ ผ่านอำเภอบางบาล อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอบางปะอิน รวมความยาวของแม่น้ำสายนี้ ที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ ๕๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๕๐ - ๓๕๐ เมตร

- แม่น้ำป่าสัก มีต้นกำเนิดจากจังหวัดเพชรบูรณ์ไหลผ่านอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี อำเภอแก่งคอยและอำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาที่หน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๕๒ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร

- แม่น้ำลพบุรี เป็นลำน้ำธรรมชาติ เริ่มต้นที่ตำบลม่วงหมู อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และอำเภอพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๖๒.๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

- แม่น้ำน้อย เป็นลำน้ำธรรมชาติ รับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยา ที่ประตูระบายน้ำบรมธาตุ ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา และอำเภอบางไทร ไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

เขตการปกครอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ๒๐๙ ตำบล ๑,๔๕๙ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง เขตเลือกตั้ง ๔ เขต ดังนี้

๑. เขตเลือกตั้งที่ ๑ : อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภออุทัย

๒. เขตเลือกตั้งที่ ๒ : อำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี และอำเภอบ้านแพรก

๓. เขตเลือกตั้งที่ ๓ : อำเภอบางปะอิน อำเภอบางไทร และอำเภอวังน้อย

๔. เขตเลือกตั้งที่ ๔ : อำเภอเสนา อำเภอบางซ้าย อำเภอผักไห่ อำเภอบางบาล และอำเภอนครหลวง

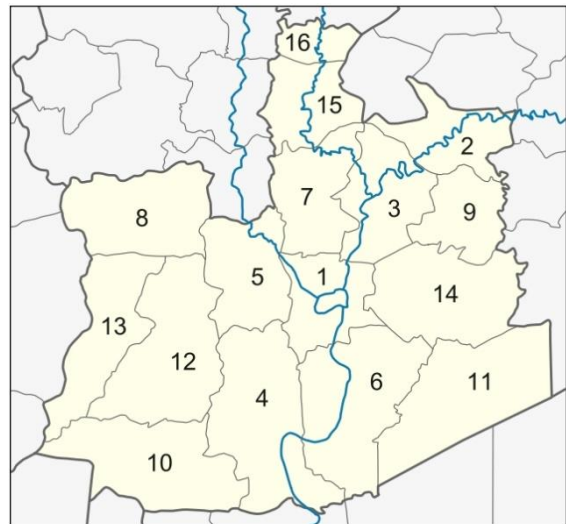
หน่วยราชการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค ๓๔ หน่วยงาน ส่วนราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ๖๑ หน่วยงาน มีบุคลากรส่วนราชการส่วนภูมิภาค ๔,๒๘๔ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๓,๖๒๓ คน พนักงานราชการ ๓๐๕ คน และลูกจ้างประจำ ๓๕๖ คน และบุคลากรส่วนราชการส่วนกลาง ๕,๔๗๖ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๔,๕๗๓ คน พนักงานราชการ ๕๖๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓๓๔ คน (ที่มา : สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑)

การแบ่งเขตการปกครอง

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทน.	ทม.	ทต.	อบต.
๑	พระนครศรีอยุธยา	๒๑	๑๒๑	๑	๑	๑	-	๑๓
๒	ท่าเรือ	๑๐	๘๔	-	-	-	๒	๙
๓	นครหลวง	๑๒	๗๔	-	-	-	๒	๖
๔	บางไทร	๒๓	๑๓๖	-	-	-	๒	๙
๕	บางบาล	๑๖	๑๑๑	-	-	-	๒	๔
๖	บางปะอิน	๑๘	๑๔๙	-	-	๑	๘	๙
๗	บางปะหัน	๑๗	๙๔	-	-	-	๑	๑๐
๘	ผักไห่	๑๖	๑๒๘	-	-	๑	๑	๘
๙	ภาชี	๘	๗๒	-	-	-	๑	๗
๑๐	ลาดบัวหลวง	๗	๕๘	-	-	-	๒	๖
๑๑	วังน้อย	๑๐	๖๘	-	-	๑	-	๙
๑๒	เสนา	๑๗	๑๑๔	-	-	๑	๔	๙
๑๓	บางซ้าย	๖	๕๓	-	-	-	๑	๔
๑๔	อุทัย	๑๑	๑๐๗	-	-	-	๑	๑๑
๑๕	มหาราช	๑๒	๕๘	-	-	-	๒	๕
๑๖	บ้านแพรก	๕	๒๗	-	-	-	๑	๒
	รวมทั้งสิ้น	๒๐๙	๑,๔๔๕	๑	๑	๕	๓๐	๑๒๑

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๓

- อบจ. หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ทน. หมายถึง เทศบาลนคร
- ทม. หมายถึง เทศบาลเมือง
- ทต. หมายถึง เทศบาลตำบล
- อบต. หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ประชากรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๖๓ รวม ๘๑๙,๐๘๘ คน (๓๓๖,๓๕๗ คริวเรือน) เป็นชาย ๓๙๓,๕๕๑ คน เป็นหญิง ๔๒๕,๕๓๗ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๓๙,๗๘๙ คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก จำนวน ๘,๘๕๖ คน

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
- ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	๓๙๑,๒๒๗	๔๒๓,๗๐๒	๘๑๔,๙๒๙
- ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	๘๕๐	๖๘๒	๑,๕๓๒
- ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน)	๑,๓๑๘	๑,๐๓๔	๒,๓๕๒
- ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	๑๕๖	๑๑๙	๒๗๕

ที่มา ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รวบรวมโดย ที่ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

สถิติประชากร แยกรายอำเภอ พ.ศ.๒๕๖๓

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	คริวเรือน	เกิด	ตาย	ย้ายเข้า	ย้ายออก
พระนครศรีอยุธยา	๖๖,๔๓๙	๗๓,๓๕๐	๑๓๙,๗๘๙	๕๕,๓๔๘	๔,๖๔๕	๒,๖๖๒	๗,๒๖๗	๑๐,๒๒๔
ท่าเรือ	๒๗,๐๙๘	๒๙,๗๘๗	๕๖,๘๘๕	๑๘,๔๕๔	๖๗	๓๐๑	๑,๔๐๓	๑,๕๖๘
นครหลวง	๑๗,๕๓๘	๑๙,๑๕๙	๓๖,๖๙๗	๑๗,๒๐๐	๔๒	๒๑๖	๑,๑๙๖	๑,๑๖๕
บางไทร	๒๓,๕๐๘	๒๔,๕๓๐	๔๘,๐๓๘	๑๖,๑๓๗	๒๑	๒๒๗	๑,๘๐๖	๑,๔๐๘
บางบาล	๑๖,๒๓๖	๑๗,๗๐๘	๓๓,๙๔๔	๑๒,๔๐๐	๕	๒๐๔	๑,๒๐๓	๙๘๖
บางปะอิน	๕๔,๘๖๖	๖๐,๔๘๖	๑๑๕,๓๕๒	๖๐,๖๙๓	๔๔๓	๔๖๒	๗,๙๗๐	๕,๑๔๙
บางปะหัน	๒๐,๐๗๑	๒๑,๖๕๒	๔๑,๗๒๓	๑๔,๗๙๙	๑๒	๒๔๖	๑,๖๔๑	๑,๒๒๑
ผักไห่	๑๙,๑๔๑	๒๐,๔๖๙	๓๙,๖๑๐	๑๔,๔๐๐	๓๑	๒๙๕	๑,๓๒๑	๑,๐๗๘
ภาชี	๑๔,๙๗๒	๑๖,๐๖๓	๓๑,๐๓๕	๑๐,๖๙๒	๘๔	๑๗๖	๑,๒๒๒	๙๓๖
ลาดบัวหลวง	๑๙,๖๐๔	๒๐,๑๕๐	๓๙,๗๕๔	๑๓,๘๑๑	๑๓	๒๑๕	๑,๕๑๐	๙๘๑
วังน้อย	๓๗,๔๐๐	๓๙,๓๓๘	๗๖,๗๓๖	๓๔,๙๑๖	๑๔๒	๓๓๔	๔,๘๑๕	๓,๓๑๐
เสนา	๒๖,๗๑๙	๒๘,๖๖๙	๕๕,๓๘๘	๒๓,๒๓๐	๑,๑๔๐	๘๖๘	๓,๑๖๓	๒,๖๔๘
บางซ้าย	๙,๔๘๗	๙,๗๓๐	๑๙,๒๑๗	๖,๒๘๖	๑	๘๘	๖๙๗	๕๙๗
อุทัย	๒๕,๓๔๐	๒๗,๗๔๗	๕๓,๐๘๗	๒๕,๕๗๕	๓๐	๒๘๖	๒,๙๐๗	๒,๐๐๗
มหาราช	๑๐,๙๗๙	๑๑,๙๙๖	๒๒,๙๗๕	๘,๙๒๖	๗	๑๔๖	๘๓๖	๖๑๒
บ้านแพรก	๔,๑๕๓	๔,๗๐๓	๘,๘๕๖	๓,๕๔๐	๓	๖๒	๓๓๙	๒๘๘
รวมทั้งสิ้น	๓๙๓,๕๕๑	๔๒๕,๕๓๗	๘๑๙,๐๘๘	๓๓๖,๓๕๗	๖,๖๘๖	๖,๗๘๘	๓๙,๒๖๔	๓๔,๕๒๗

ที่มา ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รวบรวมโดย ที่ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ข้อมูล : ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ด้านสังคม

๑.๓.๑.๑ สถานการณ์ด้านการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ๓ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น ๓ เขตพื้นที่การศึกษา

๑. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ครอบคลุม ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอวังน้อย และ อำเภอกุทัย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสถานศึกษาในสังกัดรวม ๑๘๑ โรงเรียน มีนักเรียน จำนวน ๓๖,๙๖๕ คน มีข้าราชการครูและผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน ๒,๑๙๔ คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ข้อมูล : ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐)

๒. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ครอบคลุม ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และ อำเภอเสนา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสถานศึกษาในสังกัดรวม ๑๖๑ โรงเรียน มีนักเรียน จำนวน ๒๕,๔๙๒ คน มีข้าราชการครูและผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน ๑,๕๒๕ คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ข้อมูล : ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐)

๓. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ๔๗ แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๙ แห่ง มีนักเรียนทั้งหมด ๒๕,๘๑๕ คน ข้าราชการครูจำนวน ๑,๓๙๐ คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ข้อมูล : ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐)

๑.๓.๑.๒ ด้านสาธารณสุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอัตราส่วนประชากรต่อสถานพยาบาล เท่ากับ ๔๗,๕๐๖ : ๑ และมีอัตราส่วนประชากรต่อเตียง เท่ากับ ๖๔๘ : ๑ หากพิจารณาสัดส่วนประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ พบว่าอัตราส่วนประชากรต่อแพทย์มีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสัดส่วนเท่ากับ ๓,๐๑๕ : ๑ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สัดส่วนเท่ากับ ๒,๙๑๕ : ๑ แต่ในทางตรงกันข้ามอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลเทคนิค มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสัดส่วนเท่ากับ ๑๙,๑๗๐ : ๑ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสัดส่วนเท่ากับ ๕๔,๐๑๕ : ๑ ส่วนอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลทันตแพทย์เพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๘,๗๑๒ : ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และอัตราส่วนประชากรต่อเภสัชกรเพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๕,๗๘๗ : ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลวิชาชีพเพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๕๐๕ : ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๓.๑.๓ ด้านแรงงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๗๔๐,๕๑๐ คน แยกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๔๙๒,๖๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕๐ แยกเป็นผู้มีงานทำ ๔๘๕,๖๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๐ ผู้ว่างงาน ๗,๐๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๐ และผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๒๔๗,๘๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๐

๑.๓.๒ วัฒนธรรม

ประชากรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๒ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๗.๗ และศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๓ ศาสนสถานในจังหวัดมีทั้งสิ้น ๕๙๗ แห่ง แยกเป็น วัด ๕๑๒ วัด มัสยิด ๖๔ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๒๑ แห่ง นอกจากนี้ยังมีวัดร้าง ๔๓๓ แห่ง สำนักสงฆ์ ๑๐ แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมบาลีและสามัญรวม ๓๑ แห่ง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๘๘ แห่ง พระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร ๓ แห่ง ชั้นโทชนิดราชวรวิหาร ๑ แห่ง ชั้นโทชนิดวรวิหาร ๓ แห่ง ชั้นตรีชนิดชั้นตรีชนิดวรวิหาร ๒ แห่ง และชั้นตรีชนิดสามัญ ๖ แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ ๕,๑๗๒ รูป สามเณร ๗๙๑ รูป (ที่มา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๑)

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ดังนี้

(๑) ประเพณีงานลอยกระทงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดเป็นประจำ ทุกปีในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยแบ่งสถานที่จัดงาน ดังนี้ ศูนย์ศิลปาชีพอ่างทอง และพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ทุ่งภูเขาทอง)

(๒) งานประเพณีแห่หลวงพ่พระพุทธรูปทางน้ำ เป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีงานแห่หลวงพ่พระพุทธรูปทางน้ำ กำหนดจัดงานในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ณ วัดกระโถง ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๓) งานยอยศยั้งฟ้าอยุธยาอมรตกลอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความโดดเด่นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมายาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กำหนดจัดงานในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

(๔) งานตรุษจีนกรุงเก่าอยุธยาหมางมล จะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน โดยใช้พื้นที่ถนนนเรศวรด้านหน้าสำนักงานเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ยาวไปถึงบริเวณแยกตลาดเจ้าพรหม

(๕) งานไหว้ครุมวยไทยนายขนมต้ม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะจัดงานไหว้ครุมวยไทยนายขนมต้ม ช่วงวันที่ ๑๗ มีนาคม ของทุกปี ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๖) ประเพณีสงกรานต์กรุงเก่าอยุธยา จัดขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๗) ประเพณีห่มผ้าเจดีย์วัดสามปลื้ม ชาวชุมชนวัดสามปลื้มได้ยึดถือปฏิบัติต่อเนื่องมากกว่า ๓๐ ปี จะทำพิธีหลังจากวันสงกรานต์ การจัดงานจะมี ๒ วัน

(๘) ประเพณีกวนข้าวทิพย์ จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานโยธาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๑.๔.๑.๑ การคมนาคม

(๑) การคมนาคมทางบก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทางหลวงแผ่นดิน รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๖๘.๕๔๔ กิโลเมตร แบ่งความรับผิดชอบการควบคุม ดังนี้

๑. แขวงทางหลวงอยุธยา ควบคุม ๒๘ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๔๓๔.๗๔๒ กิโลเมตร

๒. แขวงการทางกาญจนบุรี – สุพรรณบุรี ตามพื้นที่ตำบล อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควบคุม ๒ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๑๔.๗๐๕ กิโลเมตร

๓. แขวงการทางปทุมธานี ควบคุม ๓ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๒๔.๘๕๙ กิโลเมตร

๔. สำนักงานบำรุงทางอ่างทอง – อยุธยา ควบคุม ๘ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๙๔.๒๓๘ กิโลเมตร เส้นทางรถโดยสารภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและระหว่าง จังหวัดต่างๆ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๐ เส้นทาง ดังนี้

๑. เส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในจังหวัด มีจำนวน ๔๕ เส้นทาง แบ่งเป็น

๑.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๑ (รอบเมือง) จำนวน ๗ เส้นทาง

๑.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๔ (ตัวเมือง – อำเภอ) จำนวน ๓๘ เส้นทาง

๒. เส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีจำนวน ๒๕ เส้นทาง แบ่งเป็น

๒.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๒ (กทม. – อำเภอ) จำนวน ๔ เส้นทาง

๒.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๓ (จังหวัดอื่นๆ – อำเภอ) จำนวน ๒๑ เส้นทาง

(๒) การคมนาคมทางรถไฟ มีสถานีรถไฟจำนวน จำนวน ๑๐ สถานี จำนวนขบวนรถเที่ยวขึ้น ๔๐ เที่ยว เที่ยวลง ๓๔ เที่ยว สถานีรถไฟที่อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ โกลที่ที่สุดคือสถานีรถไฟท่าเรือ ระยะทาง ๑๐๒ กิโลเมตร ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการรถไฟโดยสาร ที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการ ทุกวันขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี และอำเภอท่าเรือ แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี

(๓) การคมนาคมทางน้ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแม่น้ำ และลำคลองจำนวนมาก โดยแม่น้ำ ลำคลองที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย สำหรับการคมนาคมทางน้ำ ที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำป่าสัก และท่าเรือที่สำคัญจะตั้งอยู่ บริเวณแม่น้ำ เจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก โดยมีท่าเทียบเรือพาณิชย์ ขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ในเขตพื้นที่ที่ รับผิดชอบของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาอยุธยา มีทั้งสิ้น ๘๓ แห่ง แบ่งเป็น แม่น้ำป่าสัก ๖๓ แห่ง และแม่น้ำ เจ้าพระยา ๒๐ แห่ง ท่าเรือลำน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นท่าเรือเอกชน อยู่บริเวณแม่น้ำ เจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นท่าเรือขนาดเล็ก และส่วนใหญ่เป็นท่าเรือที่รับสินค้าที่ขนส่งด้วยเรือ ลำเลียงที่บรรทุกขนถ่ายสินค้าจากบริเวณท่าเรือกรุงเทพฯ และบริเวณที่จอดทอดสมอเกาะสีชัง ซึ่งในจังหวัด พระนครศรีอยุธยาสามารถแบ่งพื้นที่บริเวณท่าเรือเป็น ๓ พื้นที่หลักๆ ได้แก่ ๑. บริเวณอำเภอบางปะอิน - บางไทร ๒. บริเวณอำเภอนครหลวง ๓. บริเวณอำเภอท่าเรือ

ก) ท่าเรือในเขตอำเภอบางปะอิน - บางไทร จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลบริเวณ ท่าเรือในเขตอำเภอบางปะอิน - บางไทร มีจำนวนท่าเรือ ๑๙ ท่า และลักษณะท่าเรือสินค้าที่ขนส่งส่วนใหญ่ เป็นสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เกษตร วัสดุก่อสร้าง ข้าว แร่ ปุ๋ย และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ข) ท่าเรือในอำเภอนครหลวง จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลท่าเรือในอำเภอนครหลวง ท่าเรือในเขตอำเภอนครหลวงมีจำนวนท่าเรือ ๓๙ ท่า สินค้าขาขึ้นส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตร ปุ๋ย แร่ เชื้อเพลิง และโลหะภัณฑ์ในส่วนของสินค้าขาออก ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้า ประเภทปูนซีเมนต์ แร่ธาตุ และมันสำปะหลัง

ค) ท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลท่าเรือในอำเภอท่าเรือ มี จำนวนท่าเรือ ๒๒ ท่า มีจำนวน ๑ ท่าเรือ ที่ในปัจจุบันไม่มีการใช้งานหรือขนสินค้า การขนส่งสินค้าขาขึ้นส่วนใหญ่ บริเวณอำเภอท่าเรือ เป็นสินค้าทางการเกษตร ปุ๋ย อาหารสัตว์ และน้ำมันเชื้อเพลิง ในส่วนของสินค้าขาออก ส่วนใหญ่บริเวณอำเภอท่าเรือจะเป็นสินค้า ประเภทปูนซีเมนต์ ดิน หิน ททราย

(๔) การขนส่ง ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ มีจำนวนรถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จำนวน ๔๐๒,๐๗๐ คัน ส่วนใหญ่ ๕ อันดับแรก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ ๑๘๓,๐๐๙ คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ๑๒๖,๙๙๗ คัน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ๗๙,๕๗๔ คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ๖,๘๑๐ คัน รถจักรยานยนต์สาธารณะ ๓,๗๓๖ คัน รถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จำนวน ๒๕,๐๙๒ คัน รถโดยสารประจำทาง ๙๙๑ คัน รถโดยสารไม่ประจำทาง ๒,๑๔๓ คัน รถโดยสารส่วนบุคคล ๑๓๑ คัน รถบรรทุกไม่ประจำทาง ๑๐,๒๙๔ คัน และรถบรรทุกส่วนบุคคล ๑๑,๕๓๓ คัน

๑.๔.๒ ไฟฟ้า ข้อมูลการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๔ อำเภอที่มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน ได้แก่ นครหลวง ภาษี महाराज วังน้อย และท่าเรือ

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว					สาเหตุที่ครัวเรือนไม่มีไฟฟ้าใช้											
		ปกเสापาดสาย	โซลาร์โฮม	รวม	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	มีแผนงานแล้ว	อยู่ในเขตหวงห้าม		รอตรวจสอบจัดเข้าโครงการ									
							อยู่ในเขตหวงห้ามของราชการ	อยู่ในเขตหวงห้ามเอกชน	ไม่มีบ้านเลขที่	มีบ้านเลขที่/ไม่มีผู้อยู่อาศัย	บ้านอยู่ห่างระบบไฟฟ้ามีเงินลงทุนสูง	มีระบบไฟฟ้าผ่านแต่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ไฟฟ่วง	บ้านเลขที่ชั่วคราว	มีบ้านเลขที่แต่อยู่ในที่จัดสรร	อื่น ๆ		
พระนครศรีอยุธยา	๔๓,๓๗๖	๔๓,๓๕๖	๖	๔๓,๓๖๒	๑๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อุทัย	๑๘,๐๒๙	๑๘,๐๐๓	๖	๑๘,๐๐๙	๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครหลวง	๑๓,๐๑๐	๑๓,๐๑๐	-	๑๓,๐๑๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาษี	๑๑,๒๖๑	๑๑,๒๖๐	๑	๑๑,๒๖๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บางปะหัน	๑๕,๖๔๘	๑๕,๖๓๕	๔	๑๕,๖๓๙	๙	-	-	-	๑	-	-	๓	๕	-	-	-	-	-
มหาราช	๘,๔๓๑	๘,๔๓๑	-	๘,๔๓๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านแพรก	๒,๙๘๘	๒,๙๗๘	-	๒,๙๗๘	๑๐	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-	๙	-
เสนา	๑๘,๙๗๐	๑๘,๙๑๗	๓๕	๑๘,๙๕๒	๑๘	-	-	๔	-	-	๑๔	-	-	-	-	-	-	-
ลาดบัวหลวง	๑๐,๘๖๓	๑๐,๘๓๘	๑๓	๑๐,๘๕๑	๑๒	-	-	-	๕	-	๔	๒	-	-	-	-	๑	-
บางไทร	๑๓,๓๘๖	๑๓,๒๘๐	๑๓	๑๓,๒๙๓	๙๓	-	๓๘	๑๐	๗	-	๒๗	๓	๘	-	-	-	-	-
บางซ้าย	๕,๓๖๗	๕,๓๓๓	๘	๕,๓๔๑	๒๖	-	๒	๑๗	๓	-	๑	๓	-	-	-	-	-	-
บางบาล	๑๑,๑๐๙	๑๐,๙๓๐	๕	๑๐,๙๓๕	๑๗๔	-	๕	๙๗	๔๐	-	๓๒	-	-	-	-	-	-	-
ผักไห่	๑๒,๒๗๕	๑๒,๒๗๐	-	๑๒,๒๗๐	๕	๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บางปะอิน	๓๔,๘๔๑	๓๔,๘๐๐	๑	๓๔,๘๐๑	๔๐	-	-	-	-	๒๐	-	๒๐	-	-	-	-	-	-
วังน้อย	๒๖,๓๓๘	๒๖,๓๓๘	-	๒๖,๓๓๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ท่าเรือ	๑๔,๓๐๙	๑๔,๓๐๐	๙	๑๔,๓๐๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๖๐,๒๐๑	๒๕๙,๖๗	๑๐๑	๒๕๙,๗๗	๔๒๑	๕	๔๕	๑๒๘	๕๖	๒๐	๑๑๓	๓๑	๑๓	-	๑๐	-	-	-

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมายเหตุ : ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านกักกันของจังหวัด

มีด่านปศุสัตว์ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีห้องปฏิบัติการตรวจในเบื้องต้น

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

การผลิตของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี ๒๕๕๘ มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปีเท่ากับ ๖๙๑,๖๔๑ ล้านบาท ลดลงจาก ๗๒๒,๓๗๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๘ เท่ากับ ๓๐,๗๓๔ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๔.๓ ส่วนอัตรา การขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ หดตัวร้อยละ ๒.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๙ ในปี ๒๕๕๘ เนื่องจากการ หดตัวของการผลิตสาขาอุตสาหกรรม (การผลิต) และสาขาการขนส่งการขายปลีกฯ เป็นสำคัญ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปีประกอบด้วยสาขาอุตสาหกรรม (การผลิต) ร้อยละ ๘๔.๖ รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่งการขายปลีกฯ ร้อยละ ๗.๖ สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ ๑.๔ และสาขาอื่นๆ ร้อยละ ๖.๔

ภาวะการผลิตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี ๒๕๕๙ ภาพรวมหดตัวร้อยละ ๒.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๙ ในปี ๒๕๕๘ เป็นผลมาจากการผลิตภาคนอกเกษตร หดตัวร้อยละ ๒.๒ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๐ ในปี ๒๕๕๘ ในขณะที่ภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๙.๙ พื้นตัวจากที่หดตัวร้อยละ ๗.๓ ในปี ๒๕๕๘

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ในปี ๒๕๕๙ ค่าเฉลี่ยต่อหัวของประชากรมีค่าเท่ากับ ๗๙๗,๔๑๖ บาท ลดลงจาก ๘๓๑,๘๙๑ บาท ในปี ๒๕๕๘ หรือลดลงร้อยละ ๔.๑ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๘ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP Implicit Deflator) ในปี ๒๕๕๙ เท่ากับ ๑๐๖.๒ ลดลงจาก ๑๐๘.๖ ในปี ๒๕๕๘ หรือลดลงร้อยละ ๒.๒ ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่ากับ ๙๙.๙ ลดลงจาก ๑๐๐.๐ หรือลดลงร้อยละ ๐.๑ ดัชนีราคาผู้ผลิตระดับประเทศ เท่ากับ ๑๐๑.๔ ลดลงจาก ๑๐๒.๖ หรือลดลงร้อยละ ๑.๒

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 1 : อัตราการขยายตัว และโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

สาขาการผลิต	อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่			โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี		
	2557p	2558p	2559p	2557p	2558p	2559p
ภาคเกษตร	-8.8	-7.3	9.9	0.8	0.8	1.1
เกษตรกรรม การล่าสัตว์	-9.3	-9.4	10.7	0.8	0.7	1.0
การประมง	4.5	38.9	-1.4	0.1	0.1	0.1
ภาคนอกเกษตร	0.5	3.0	-2.2	99.2	99.2	98.9
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0.6	2.4	-1.7	0.1	0.1	0.1
การอุตสาหกรรม	0.3	2.8	-1.9	85.0	84.6	84.6
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	3.3	-0.1	0.3	1.4	1.3	1.3
การก่อสร้าง	-46.5	31.2	6.3	0.3	0.3	0.4
การขายส่งการขายปลีก	1.8	7.2	-5.0	7.4	8.3	7.6
โรงแรมและภัตตาคาร	-4.5	2.4	-2.6	0.4	0.4	0.4
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า	33.2	7.7	-12.4	0.2	0.2	0.2
ตัวกลางทางการเงิน	6.1	-10.0	12.9	1.3	1.1	1.3
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า	7.8	-4.7	-1.3	1.3	1.3	1.4
การบริหารราชการแผ่นดิน	4.1	3.1	-9.7	0.7	0.7	0.7
การศึกษา	-9.3	-6.8	-7.7	0.7	0.6	0.6
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคม	4.5	0.9	-2.0	0.3	0.3	0.3
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการ	0.6	1.4	-6.1	0.1	0.1	0.1
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.4	140.3	-73.5	0.0	0.0	0.0
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	0.4	2.9	-2.1	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 2 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

สาขาการผลิต	จำนวน (ล้านบาท)			อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)		
	2557p	2558p	2559p	2557p	2558p	2559p
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	676,026	722,375	691,641	0.2	6.9	-4.3
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาคงที่ (ล้านบาท)	646,429	665,150	651,307	0.4	2.9	-2.1
ประชากร (พันคน)	869	868	867	-0.1	-0.1	-0.1
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท/คน/ปี)	777,620	831,891	797,416	0.3	7.0	-4.1

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ข้อมูลด้านเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

พื้นที่เศรษฐกิจ มีครัวเรือนผู้ถือครองการเกษตรทั้งสิ้น ๔๕,๐๒๐ ครัวเรือน (จำนวนประชากร โดยเฉลี่ย ๓ - ๕ คน/ครัวเรือน)

พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว เมล่อนญี่ปุ่น ผักบุ้งจีน
 สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่ สุกร โค และสัตว์น้ำจืด
 มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๙๗,๙๐๐ ไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ๙๔๖,๒๙๙.๒๕ ไร่

พื้นที่ปลูกข้าว ๘๗๒,๒๔๐.๕๐ ไร่
 พื้นที่ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ๑๔,๖๐๗.๘๖ ไร่
 พื้นที่ปลูกผัก ๙,๖๙๑.๐๐ ไร่
 พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๒,๒๐๓.๒๕ ไร่
 พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ๑,๔๔๐.๗๕ ไร่
 พื้นที่ปลูกสมุนไพรเครื่องเทศและอื่นๆ ๔๔.๗๕ ไร่

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

การสำรวจการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๙๔๖,๒๙๙.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ของพื้นที่ทั้งหมด มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทำการเกษตร จำนวน ๔๕,๐๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒.๑ ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางจำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัด/อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร												
	ทั้งหมด	เป้าหมาย	ปรับปรุง(หมก)ปี 2563			ปรับปรุง(Farmbook)ปี 2563			หมก+Farmbook			รวม	
			ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)		
พระนครศรีอยุธยา	40,309	30,000	30,333	88,449	785,782.54	5,814	15,874	151,298.45	31,047	104,323	937,080.99	3,186	34,232
พระนครศรีอยุธยา	1,273	*	1,024	3,089	18,781.77	82	242	2,163.69	1,026	3,331	20,945.46	68	1,094
ท่าเรือ	2,276	*	1,020	2,561	16,414.44	295	707	6,607.31	1,156	3,268	23,021.75	278	1,434
นครหลวง	2,088	*	1,324	3,310	25,025.37	325	724	6,877.30	1,408	4,034	31,902.67	195	1,603
บางไทร	4,303	*	3,752	11,868	97,514.63	106	279	2,391.83	3,752	12,147	99,906.46	169	3,921
บางบาล	2,639	*	1,714	4,407	24,326.09	30	91	653.13	1,719	4,498	24,979.22	141	1,860
บางปะอิน	2,086	*	1,501	3,686	31,930.00	82	290	3,165.79	1,507	3,976	35,095.78	147	1,654
บางปะหัน	1,947	*	1,210	4,037	26,746.09	262	1,006	9,035.76	1,288	5,043	35,781.85	476	1,763
ผักไห่	2,903	*	2,565	10,199	96,036.04	20	51	442.46	2,565	10,250	96,478.50	246	2,811
ภาชี	1,806	*	1,171	2,524	24,043.70	191	387	4,438.82	1,210	2,911	28,482.52	89	1,299
ลาดบัวหลวง	4,813	*	4,340	11,694	106,553.14	3,414	9,229	87,016.90	4,453	20,923	193,570.04	135	4,588
วังน้อย	2,140	*	1,250	2,134	34,421.45	56	84	1,743.32	1,257	2,218	36,164.77	106	1,363
เสนา	4,751	*	4,298	15,972	151,451.15	167	437	4,117.21	4,301	16,409	155,568.36	165	4,466
บางซ้าย	2,173	*	2,011	6,127	72,616.65	50	109	1,252.11	2,012	6,236	73,868.76	185	2,197
ลพบุรี	2,491	*	1,609	3,466	37,972.14	64	156	1,661.91	1,628	3,622	39,634.05	426	2,054
มหาราช	1,838	*	1,162	2,420	15,934.66	581	1,935	17,980.20	1,343	4,355	33,914.86	213	1,556
บ้านแพรก	782	*	382	955	6,015.25	89	147	1,750.72	422	1,102	7,765.96	147	569

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ประเภทเนื้อที่	เนื้อที่ (ไร่)
เนื้อที่ทางการเกษตรทั้งหมด	๑,๑๗๘,๖๙๘
ที่นา	๑,๐๖๕,๓๗๖
พืชผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ	๙,๗๒๐
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	๘,๓๘๕
เกษตรกรรมอื่น ๆ	๙๕,๒๑๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีศักยภาพสูงมากในการใช้น้ำทำการเกษตร และน้ำใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมแต่ก็มีบางครั้งที่เกิดการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ เพราะไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนต้องอาศัยแหล่งน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ เนื่องจากพื้นที่ชลประทานมีเพียง ๑,๔๒๑,๖๑๕ ไร่ แต่พื้นที่ส่งน้ำมีถึง ๑,๔๗๒,๗๒๓ ไร่ มีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ๑๓ โครงการ นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านการเกษตร และด้านอุตสาหกรรม

โครงการชลประทานที่สำคัญ ๑๓ โครงการ ได้แก่

ที่	ชื่อโครงการชลประทาน	เขตที่รับประโยชน์	พื้นที่รับน้ำ
๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้	อำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี อำเภออุทัย อำเภวังน้อย	๑๗๔,๓๐๒
๒	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอบางบาล อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๑๑๕,๒๙๘
๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม	อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอนครหลวง	๔๗,๖๘๒
๔	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง	อำเภอท่าเรือ อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอนครหลวง อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๑๐๒,๕๕๐

ที่	ชื่อโครงการชลประทาน	เขตที่รับประโยชน์	พื้นที่รับน้ำ
๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเรียว-เสาไห้	อำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี	๑๐,๘๐๘
๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง	อำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี อำเภอนครหลวง อำเภอวังน้อย อำเภอบางปะอิน อำเภออุทัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๓๐๑,๘๔๖
๗	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	อำเภอวังน้อย	๒๔,๔๙๕
๘	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร	อำเภอดักไห้	๑๗,๒๐๐
๙	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปางมณี	อำเภอดักไห้	๒๓,๖๑๒
๑๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดักไห้	อำเภอดักไห้ อำเภอเสนา อำเภอบางซ้าย อำเภอบางบาล อำเภอลาดบัวหลวง	๑๖๐,๐๐๐
๑๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ดบางยี่หก	อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางซ้าย อำเภอเสนา	๒๘๐,๖๕๐
๑๒	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล	อำเภอบางบาล อำเภอบางไทร อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๑๖๐,๐๐๐
๑๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ	อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางไทร	๕๓,๖๓๐

ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
ข้าวนาปี		๘๒๗,๙๙๑	๘๐๙,๗๐๔	๕๓๕,๙๓๔	๖๕๔	๘,๕๗๕.๘๖
ข้าวนาปรัง		๔๘๕,๘๓๕	๔๘๔,๙๑๒	๓๓๑,๘๘๕	๖๘๔	๙๐๗๗.๘๐
พืชผัก		๘,๔๔๙	-	๗,๓๐๓.๙๘		
เมล่อนญี่ปุ่น		๔๐๑.๕๐	-	๗๙๙.๓๐		
มะพร้าวผลแก่	๙๑๒	๑,๒๕๗	๑.๓๘			
กล้วยไม้	๒๐	๔๖๓	๒๓.๑๕			

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จ.ชัยนาท

๒.๔.๒ ด้านปศุสัตว์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/ หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
ไก่ไข่	๔๗	๒,๖๗๑,๖๗๑	๒,๑๓๗,๓๓๗	ฟอง/ปี	๓ /ฟอง	๖,๔๑๒,๐๑๐
ไก่เนื้อ	๑,๔๗๗	๖,๒๗๐,๓๕๕	๒๘,๒๑๖,๕๙๘	ตัว/ปี	๔๘ /กก.	๑,๓๕๔,๓๙๖,๖๘๐
สุกร	๖๗	๓๙,๓๘๗	๘๖,๖๕๑	ตัว/ปี	๘๖.๕ /กก.	๗๔๙,๕๓๔,๖๑๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๓.๓ ด้านการประมงของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม/ปี)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งก้ามกราม	๘๙	๘๐๔.๒๖๒๕	๑๓๑	๓๐๐,๐๐๐	๑๘๐	๕๔,๐๐๐,๐๐๐
กุ้งขาว	๑๔๔	๑,๙๕๕.๐๙๕๐	๓๙๕	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๑๐	๑๔๓,๐๐๐,๐๐๐
ปลานิล	๒,๔๕๕	๑๐,๗๓๐.๒๕๙๗	๓,๓๗๑	๔,๐๐๐,๐๐๐	๕๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ปลาดุก	๔๖๐	๑,๓๐๒.๗๐๔๖	๗๙๒	๙๐๐,๐๐๐	๔๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>ด้านพืช</u>		
๑. ละครุดบ้านใหม่ (อ.มหาราช)	จำนวน ๒,๓๙๗ ตัน พื้นที่ ๙๕ ไร่	ผลผลิต ๘๐ ตัน/ปี ราคา ๕๐ - ๖๐ บาท/ กก.
<u>ด้านสัตว์</u>		
-	-	-
<u>ด้านประมง</u>		
-	-	-

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จ.ชัยนาท

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>GAP</u>		
๑. ด้านพืช และด้านข้าว	เกษตรกร ๑๓๖ ราย ๑๘๕ แปลง พื้นที่ ๒,๕๑๘.๗๕ ไร่	
๒. ด้านประมง	เกษตรกร ๓๗ ราย พื้นที่ ๒,๕๕๔.๗๕ ตารางเมตร	
๓. ด้านปศุสัตว์	จำนวน ๘๒ ฟาร์ม	
<u>เกษตรอินทรีย์</u>		
๑. ข้าว	๕๖ ไร่ เกษตรกร ๓ ราย ๔ แปลง	
๒. พืชผัก	๕๒ ไร่ เกษตรกร ๒ ราย ๒ แปลง	
<u>อื่นๆ</u>		

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จ.ชัยนาท

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต
๑. ข้าวนาไท	วิสาหกิจชุมชนหอมแผ่นดิน อ.เสนา
๒. ข้าวตั้งหน้าหมูหยอง	บ้านขนมกรกมล อ.บางไทร
๓. เครื่องดื่มรังก	กลุ่มรังกอารีญา อ.วังน้อย
๔. กาแฟ เอ ที ไทย	บริษัท ศรีภมรเทรดดิ้ง จำกัด
๕. ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	- กลุ่มทอผ้าอยุธยา อ.วังน้อย
	- ผ้าไทยอยุธยา (ผ้าลายอย่าง) อ.มหาราช
๖. ของใช้ ของตกแต่งและของที่ระลึก	- กลุ่มมีตอร์ญูญิกวินัยรวยเจริญ อ.นครหลวง
	- กลุ่มเยาวชนต่อเรือจำลอง (เรือจำลอง) อ.วังน้อย
๗. สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	- กลุ่มสตรีศรีมาลัย (สมุนไพรบำรุงผม) อ.บางปะอิน
	- บริษัท เอส พี เฮลธ์ เบฟเวอเรจ จำกัด (แชมพูข้าวหอมนิล) อ.ผักไห่

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จ.ชัยนาท

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวกับรายเดือนสินค้าเกษตรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวกับรายเดือนสินค้าเกษตรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑. ข้าว (ข้าวนาปี ปี ๒๕๖๒/๖๓) พื้นที่ปลูก ๘๑๐,๗๔๗ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๖๕ กก./ไร่ ผลผลิตทั้งหมด ๕๓๖,๗๘๑ ตัน แยกเป็นผลผลิตเฉลี่ยรายเดือน ดังนี้

ชนิดพืช	ร้อยละและปริมาณผลผลิตรายเดือน								รวม (ร้อยละ/ตัน)
	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒	ต.ค. ๖๒	พ.ย. ๖๒	ธ.ค. ๖๒	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	
ข้าวนาปี	๓๓.๖๓	๓๓.๓๖	๖.๕๘	๗.๑๘	๑๐.๘๑	๖.๘๓	๑.๖๑	-	๑๐๐.๐๐
	๑๘๐,๓๕๓	๑๗๙,๐๕๐	๓๕,๓๓๓	๓๘,๕๕๙	๕๘,๐๐๔	๓๖,๖๕๗	๘,๖๔๓	-	๕๓๖,๗๘๑

๒. ข้าว (ข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓) พื้นที่ปลูก ๔๘๕,๘๓๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๘๔ กก./ไร่ ผลผลิตทั้งหมด ๓๓๑,๘๘๕ ตัน แยกเป็นผลผลิตเฉลี่ยรายเดือน ดังนี้

ชนิดพืช	ร้อยละและปริมาณผลผลิตรายเดือน								รวม (ร้อยละ/ตัน)
	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	
ข้าวนาปรัง	๒๐.๒๖	๖๑.๖๕	๑๒.๑๘	๑.๙๖	๑.๔๓	๑.๘๒	๐.๐๗	-	๑๐๐.๐๐
	๖๗,๒๔๐	๒๐๔,๖๐๗	๔๐,๔๒๔	๖,๕๐๕	๔,๗๔๖	๖,๐๔๐	๒,๓๒๓	-	๓๓๑,๘๘๕

๓. เมล่อน พื้นที่ปลูก ๕๑๖ ไร่ ผลผลิตทั้งหมด ๖๕๘.๑ ตัน แยกเป็นผลผลิตเฉลี่ยรายเดือน

ดังนี้

ชนิดพืช	ปริมาณผลผลิตรายเดือน												รวม (ตัน)
	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	
เมล่อน	๑๓.๖๕	๑๙.๓๕	๑๓.๖๕	๑๙.๓๕	๑๒.๕๕	๑๙.๓๕	๑๒.๕๕	๑๙.๓๕	๑๖.๓๕	๒๔.๑.๘๖	๓.๑๕	๒.๗๕	๖๕๘.๑

๔. ผักบุงจิ้น พื้นที่ปลูก ๒,๑๗๓.๒๕ ไร่ ผลผลิตทั้งหมด ๓,๑๑๖.๔๕ ตัน แยกเป็นผลผลิตเฉลี่ย

รายเดือน ดังนี้

ชนิดพืช	ปริมาณผลผลิตรายเดือน												รวม (ตัน)
	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	
ผักบุงจิ้น	๙	๘๙	๘๙.๕	๖๕	๓๓๒. ๔๕	๙	๙.๖๒	๔๓๕. ๘๘	๓๘๖	๙๔๙	๓๗๖	๓๖๖	๓,๑๑๖. ๔๕

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

แยกตามประเภทสหกรณ์ จำนวนสหกรณ์ ๗๖ แห่ง มีสมาชิก ๗๗,๙๑๐ คน

ประเภทสหกรณ์	ดำเนินงาน/ธุรกิจ (แห่ง)	หยุดดำเนินงานธุรกิจ (แห่ง)	เลิก (แห่ง)	รวม (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
สหกรณ์การเกษตร	๒๘	-	๑	๒๙	๕๐,๒๖๕
สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-
สหกรณ์ประมง	๑	-	๑	๒	๒๘๒
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๕	-	๑	๑๖	๒๒,๖๗๗
สหกรณ์บริการ	๒๑	๑	๑	๒๓	๒,๒๖๔
สหกรณ์ร้านค้า	๑	-	-	๑	๓๔๙
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๓	๑	๑	๕	๒,๐๗๓

ข้อมูลธุรกิจของสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเภท	จำนวน สหกรณ์ (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจแยกตามประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)					
		รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหา สินค้ามา จำหน่าย	รวบรวม ผลผลิต และแปรรูป	บริการ และอื่น ๆ	รวม
สหกรณ์การเกษตร	๒๘	๗๐๒.๐๑๖	๗๑๖.๔๐๗	๔๐๐.๙๗๒	๒๕๘.๙๒๘	๔.๘๑๘	๒,๐๘๓.๑๔๐
สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-	-	-
สหกรณ์ประมง	๑	๐.๐๕๘	๑.๕๕๐	-	-	๐.๕๓๒	๒.๑๔๐
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๕	๔,๗๙๓.๗๒๘	๑๔,๕๔๐.๕๖๙	-	-	-	๑๙,๓๓๔.๒๙๘
สหกรณ์บริการ	๒๑	๑.๒๕๑	๔๒.๕๔๐	๒๐.๑๘๔	-	๒.๙๑๖	๖๖.๘๙๑
สหกรณ์ร้านค้า	๑	-	-	๙๑.๐๙๓	-	-	๙๑.๐๙๓
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๓	๑๕.๑๓๘	๑๘๘.๑๔๑	-	-	-	๒๐๓.๒๗๙

ประเภทสหกรณ์	ผลการดำเนินงานล่าสุดที่มีการปิดบัญชีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓						
	ผลการดำเนินงานในภาพรวม			การดำเนินงานมีผลกำไร - ขาดทุน			
	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	รายได้ (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)	จำนวนสหกรณ์ที่มีผลกำไร (แห่ง)	กำไร (ล้านบาท)	จำนวนสหกรณ์ที่มีผลขาดทุน (แห่ง)	ขาดทุน (ล้านบาท)
สหกรณ์การเกษตร	๒๘	๑๓.๗๔๖	๗๔.๓๘๘	๑๔	๑๓.๗๔๑	๑๔	๗๔.๓๘๔
สหกรณ์ประมง	-	-	-	-	-	-	-
สหกรณ์นิคม	๑	๐.๕๕๔	๐.๔๐๗	๑	๐.๑๔๗	-	-
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๕	๖๘๑.๒๕๑	๙๕.๓๒๕	๑๕	๕๘๕.๙๒๓	-	-
สหกรณ์ร้านค้า	๑	๑.๐๕๖	๑.๔๒๗	-	-	๑	๐.๓๗๑
สหกรณ์บริการ	๒๑	๓.๕๐๓	๐.๔๓๘	๑๑	๐.๗๖๖	๔	๑.๖๔๓
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๓	๑๗.๗๒๙	๔.๐๘๐	๓	๑๓.๖๔๙	-	-

ที่มา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มเกษตรกร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๘๕ แห่ง มีสมาชิก จำนวน ๓,๘๒๗ ราย

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	ดำเนินงาน/ธุรกิจ (แห่ง)	หยุดดำเนินงานธุรกิจ (แห่ง)	เลิก (แห่ง)	รวมทั้งหมด (แห่ง)
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๗๕	๓	๑	๗๙
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๒	๑	๒	๕
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๑	-	-	๑

ข้อมูลปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจแยกตามประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)					
		รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	รวบรวมผลผลิตและแปรรูป	บริการและอื่น ๆ	รวม
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๗๕	๐.๐๒๘	๔๗.๕๓๓	๑๕.๖๙๑	-	-	๖๓.๒๙๒
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๒	-	๐.๓๐๒	-	-	-	๐.๓๐๒
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๑	-	-	-	-	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙

ข้อมูลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	ผลการดำเนินงานล่าสุดที่มีการปิดบัญชีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓						
	ผลการดำเนินงานในภาพรวม			การดำเนินงานมีผลกำไร - ขาดทุน			
	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)	รายได้ (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)	จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่มีผลกำไร (แห่ง)	กำไร (ล้านบาท)	จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่มีผลขาดทุน (แห่ง)	ขาดทุน (ล้านบาท)
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๗๕	๙.๕๓๔	๗.๘๕๙	๖๖	๒.๑๔๓	๗	๐.๔๖๘
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๒	๐.๐๑๓	๐.๐๑๐	๒๑	๐.๐๐๓	๑	-
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๑	๐.๐๑๙	๐.๐๐๓	๑	๐.๐๑๕	-	-

ที่มา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
พระนครศรีอยุธยา	๓	๔๖	๓	๔๔	๗	๑๔๗	๐	๐
ท่าเรือ	๓	๗๕	๓	๑๓๘	๘	๒๐๕	๑	๑๐
นครหลวง	๕	๗๕	๗	๘๕	๑๒	๒๓๐	๐	๐
บางซ้าย	๑	๑๖	๒	๔๗	๒	๔๓	๐	๐
บางไทร	๘	๑๒๘	๒	๑๔	๒๑	๗๔๓	๐	๐
บางบาล	๑	๒๔	๔	๖๐	๕	๗๗	๓	๔๙
บางปะหัน	๒	๑๑๓	๑	๗	๑๕	๕๔๐	๐	๐
บางปะอิน	๒	๑๒๗	๕	๑๐๐	๔	๑๔๖	๐	๐
บ้านแพรก	๗	๑๑๗	๔	๔๙	๗	๑๕๑	๐	๐
ผักไห่	๔	๑๓๕	๖	๑๒๗	๑๒	๒๗๗	๐	๐
ภาชี	๓	๔๘	๐	๐	๑๑	๒๑๙	๐	๐
มหาราช	๓	๑๑๒	๙	๑๙๖	๑๐	๒๘๐	๐	๐
ลาดบัวหลวง	๒๑	๒๙๒	๘	๑๒๙	๙	๑๖๗	๐	๐
วังน้อย	๑	๑๐	๓	๓๓	๕	๑๔๘	๐	๐
เสนา	๔	๑๑๑	๕	๔๑	๖	๒๐๕	๐	๐
อุทัย	๔	๖๘	๗	๘๒	๔	๙๘	๐	๐
รวม	๗๒	๑,๔๙๗	๖๙	๑,๑๕๒	๑๓๘	๓,๖๗๖	๕	๕๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร								
	เกษตร	ประมง	ปศุสัตว์	สหกรณ์	ตรวจ บัญชี	หมอดิน	ฝนหลวง	สศก.	ชลประทาน
พระนครศรีอยุธยา	๑๑๒	๗	๒	๑	๕	๖๒	๐	๑	๒
ท่าเรือ	๘๐	๑๑	๒	๑	๗	๘๒	๐	๑	๖
นครหลวง	๗๔	๔	๒	๑	๖	๗๓	๐	๑	๗
บางซ้าย	๕๓	๐	๑	๑	๘	๕๑	๒	๑	๒
บางไทร	๑๓๗	๙	๔	๑	๗	๑๓๖	๐	๑	๔
บางบาล	๑๑๑	๑	๑	๑	๓	๑๐๕	๐	๑	๑๐
บางปะหัน	๙๔	๔	๑๐	๑	๖	๙๓	๐	๑	๑
บางปะอิน	๑๔๙	๕	๑	๑	๖	๑๔๐	๔	๑	๐
บ้านแพรก	๒๗	๐	๔	๑	๙	๒๗	๐	๑	๐
ผักไห่	๑๒๘	๓	๓	๑	๖	๑๑๕	๐	๑	๑๑
ภาชี	๖๙	๐	๑	๑	๗	๗๒	๔	๑	๙
มหาราช	๕๘	๘	๒	๑	๖	๕๒	๐	๑	๒
ลาดบัวหลวง	๕๘	๗	๖	๑	๑๑	๓๕	๒	๑	๒
วังน้อย	๖๘	๔	๒	๑	๘	๐	๐	๑	๖
เสนา	๑๓๒	๔	๑๕	๑	๗	๐	๐	๑	๗
อุทัย	๑๐๗	๓	๓	๑	๔	๐	๐	๑	๒๓
รวม	๑,๔๕๗	๖๐	๕๙	๑๖	๑๐๖	๑,๐๔๓	๑๒	๑๖	๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๗ จำนวนราษฎรชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อำเภอ	จำนวน (ราย)
บางปะหัน	นายกฤตภาพ ฉ่อยฉ่ำ
นครหลวง	นายสุเทพ บุญแจ่ม

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

๒.๘.๑ ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, อาสาสมัครเกษตร และวิสาหกิจชุมชน

ที่	อำเภอ	Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)	อาสาสมัครเกษตร (ราย)	วิสาหกิจชุมชน (กลุ่ม)
๑	พระนครศรีอยุธยา	๑๓๐	๗	๑๑๒	๒๐
๒	ท่าเรือ	๑๑๖	๑๕	๗๗	๒๐
๓	นครหลวง	๑๙๖	๑๕	๗๔	๒๒
๔	บางไทร	๑๔๘	๑๐	๑๓๖	๔๓
๕	บางบาล	๑๕๙	๙	๑๑๑	๒๕
๖	บางปะอิน	๑๔๕	๙	๑๔๙	๒๔
๗	บางปะหัน	๑๓๓	๙	๙๔	๒๐
๘	ผักไห่	๑๓๙	๔	๑๒๘	๒๒
๙	ภาชี	๑๓๘	๙	๖๙	๑๐
๑๐	ลาดบัวหลวง	๑๙๕	๙	๕๘	๓๘
๑๑	วังน้อย	๑๑๒	๑๐	๖๘	๓๑
๑๒	เสนา	๑๖๓	๑๓	๑๓๒	๔๘
๑๓	บางซ้าย	๑๔๔	๗	๕๓	๑๗
๑๔	อุทัย	๑๘๔	๑๔	๑๐๗	๑๙
๑๕	มหาราช	๑๑๖	๗	๕๘	๒๑
๑๖	บ้านแพรก	๑๑๐	๕	๒๗	๑๐
รวมทั้งสิ้น		๒,๓๒๘	๑๕๒	๑,๔๕๓	๓๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒.๘.๒ แหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้า

ข้อมูลโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีข้าวที่มีการดำเนินการสีแปรรูปข้าวสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ/กลุ่ม	ที่ตั้งเครื่องสี/โรงสีข้าว				กำลังการผลิต		ช่องทางการจำหน่าย (ระบุ)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	เครื่องสีข้าว (กก./รอบ)	โรงสีข้าว (ตัน/รอบ)	
๑	นายสุวรรณ อบกลิ่น		๔	นครหลวง	นครหลวง	๒๐๐ กก./ชม.	-	ตลาดท้องถิ่น
๒	นายปัญญา มีนีสัย		๕	บางระกำ	นครหลวง	๒๐๐ กก./ชม.	-	ตลาดท้องถิ่น
๓	นางสาววาสนา นิพพะยะ		๓	บางพระครู	นครหลวง	-	๑	ตลาดท้องถิ่น
๔	กลุ่มทำนาปลายกลัด	๕๗/๓	๗	ปลายกลัด	บางซ้าย	-	๑ ตัน/วัน	ศาลากลาง/ตลาดชุมชน
๕	กองทุนหมู่บ้านรางเนื้อตาย	๔๓/๒	๘	เทพมงคล	บางซ้าย	-	๓ ตัน/วัน	สมาชิก/ตลาดชุมชน/บริโภาคในครัวเรือน
๖	นายจรัญ สุขสมกลิ่น	-	๓	บางยี่โท	บางไทร	๑,๐๐๐ กก./วัน	-	ร้านค้าชุมชน
๗	นายสมชาย วงษ์ราตรี	๑๓/๑	๕	บ้านม้า	บางไทร	๑,๐๐๐ กก./วัน	-	ผลิตเพื่อบริโภาคในครัวเรือน
๘	กลุ่มเกษตรกรหมู่ ๔ ตำบลห่อหมก	-	๔	ห่อหมก	บางไทร	๕๐ กก./ชม.	-	ร้านค้าชุมชน
๙	สหกรณ์เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินช้างใหญ่ จำกัด	๖๔/๑	๑	ช้างใหญ่	บางไทร	-	๓ ตัน	
๑๐	นายวัลลภ เนื่องประถม	๓๘	๗	สนามชัย	บางไทร	๑,๕๐๐ กก./วัน	-	ผลิตเพื่อบริโภาคในครัวเรือน
๑๑	นายประทีน มีพูล	-	๗	โคกช้าง	บางไทร	๒,๐๐๐ กก./วัน	-	ผลิตเพื่อบริโภาคในครัวเรือน
๑๒	นางวาสนา ชมันสน	-	๑	สนามชัย	บางไทร	๑,๕๐๐ กก./วัน	-	ผลิตเพื่อบริโภาคในครัวเรือน
๑๓	กลุ่มแปลงใหญ่ตำบลหันสัง	๒๗	๕	หันสัง	บางปะหัน	๑๐๐๐ กก./วัน	-	ที่ทำการกลุ่ม
๑๔	โรงสีข้าวชุมชน ตำบลบ้านหลวง	๓๔	๑	บ้านหลวง	เสนา	-	๒	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร

ข้อมูลโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีข้าวที่มีการดำเนินการสีแปรรูปข้าวสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ/กลุ่ม	ที่ตั้งเครื่องสี/โรงสีข้าว				กำลังการผลิต		ช่องทางการจำหน่าย (ระบุ)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	เครื่องสีข้าว (กก./รอบ)	โรงสีข้าว (ตัน/รอบ)	
๑๕	โรงสีข้าวชุมชน ตำบลชานา		๕	ชานา	เสนา	-	๒	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร
๑๖	โรงสีข้าวชุมชน ตำบลเจ้าเสด็จ		๒	เจ้าเสด็จ	เสนา	-	๑	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร
๑๗	โรงสีข้าวชุมชน ตำบลบ้านโพธิ์		๑๒	บ้านโพธิ์	เสนา	-	๑	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร
๑๘	โรงสีข้าวชุมชน ตำบลมารวิชัย	๘	๓	มารวิชัย	เสนา	-	๒	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร
๑๙	โรงสีข้าวชุมชน	๑๔/๕	๑	มารวิชัย	เสนา	-	๒	บริการสีข้าวให้กับเกษตรกร
๒๐	นายสังคม สะแกคุ้ม	๑๒๑	๓	ชะแมบ	วังน้อย	-	๑	เกษตรกรบริโภคภายในชุมชน
๒๑	น.ส.สถาพร ด้านกระโทก	๒๙	๓	หันตะเภา	วังน้อย	-	๐.๘-๑.๐ ตัน/วัน	เกษตรกรบริโภคภายในชุมชน
๒๒	นายเสียง สีนาคล้วน	๓๗	๒	หันตะเภา	วังน้อย	๘๐ กก.	-	ศูนย์ฯ OTOP พุแคในชุมชน
๒๓	นางสำเริง ทองแผ่	๑๐๖	๕	คลองน้อย	บ้านแพรก	๐.๕-๑ ตัน	-	ตลาดประชารัฐ โรงไฟฟ้าวังน้อยไว้บริโภคในครัวเรือน
๒๔	ศพก. ต.ตลาดเกรียบ	๙/๑	๑	ตลาดเกรียบ	บางปะอิน	-	๑ ตัน/วัน	ขายสมาชิก/ตลาดชุมชน

ข้อมูลโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีข้าวที่มีการดำเนินการสีแปรรูปข้าวสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ/กลุ่ม	ที่ตั้งเครื่องสี/โรงสีข้าว				กำลังการผลิต		ช่องทางการจำหน่าย (ระบุ)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	เครื่องสีข้าว (กก./รอบ)	โรงสีข้าว (ตัน/รอบ)	
๒๕	โรงสีข้าวชุมชนต.บางประแดง ม.๙	-	๙	บางประแดง	บางปะอิน	-	๓ ตัน/วัน	ตลาดชุมชน/ขายสมาชิก
๒๖	โรงสีข้าวชุมชน โครงการ ๙๑๐๑	-	๑๐	บางกระสั้น	บางปะอิน	-	๑.๒ ตัน/วัน	ตลาดชุมชน
๒๗	วิสาหกิจชุมชนอาหารปลอดภัยบ้านหนองโพธิ์พัฒนา	๓๓/๓	๘	ท่าหลวง	ท่าเรือ	-	๑	ในชุมชน
๒๘	นายสังวร กลิ่นอังกาบ	๑๘/๑	๘	ท่าหลวง	ท่าเรือ	-	๑	ในชุมชน
๒๙	นายจิรวัดน์ พึ่งสร้อยระย้า	๒๑	๘	ท่าหลวง	ท่าเรือ	๒๐ กก./ชม.	-	ในชุมชน
๓๐	นายคำพา หอมสุตชา	๓๔/๑	๕	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๑๕๐ กก./ชม.	-	บ้าน, โลง
๓๑	นายธีระไทย ใบทับทิม	๙	๑๐	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๑๐๐ กก./ชม.	-	บ้าน
๓๒	นายองอาจ คำอยู่	๔	๔	ดอนหญ้านาง	ภาชี	๑๘๐ กก./ชม.	-	สีบริโภคนครี่วเรือน
๓๓	นายคำปลิว สอนแก้ว	๑๙/๓	๒	โคกม่วง	ภาชี	๒๐๐ กก./ชม.	-	สีบริโภคนครี่วเรือน
๓๔	นายสำรวม ไตรพรหม	๑๙	๑๒	โคกม่วง	ภาชี	๖๐ กก./ชม.	-	บ้าน
๓๕	นางสาวทัศนีย์ วงษ์พยัคฆ์	๓๔/๑	๒	พระแก้ว	ภาชี	๘๐ กก./ชม.	-	บ้าน
๓๖	นายขวัญชัย ผาสุก	๑๗/๑	๕	พระแก้ว	ภาชี	๑๐ กก./ชม.	-	สีบริโภคนครี่วเรือน
๓๗	นายสวรรคร์ คัสกุล	๓๔/๓	๓	หนองน้ำใส	ภาชี	๕๐ กก./ชม.	-	สีบริโภคนครี่วเรือน
๓๘	นายประสงค์ วงษ์มาก	๕/๑	๒	ไผ่ล้อม	ภาชี	๑๐ กก./ชม.	-	สีบริโภคนครี่วเรือน
๓๙	โรงสีข้าวชุมชน ม.๒ ต.ไผ่ล้อม		๒	ไผ่ล้อม	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนครี่วเรือน
๔๐	โรงสีข้าวชุมชน ม.๖ ต.ดอนหญ้านาง	๑/๕	๖	ดอนหญ้านาง	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนครี่วเรือน

ข้อมูลโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีข้าวที่มีการดำเนินการสีแปรรูปข้าวสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ/กลุ่ม	ที่ตั้งเครื่องสี/โรงสีข้าว				กำลังการผลิต		ช่องทางการจำหน่าย (ระบุ)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	เครื่องสีข้าว (กก./รอบ)	โรงสีข้าว (ตัน/รอบ)	
๔๑	โรงสีข้าวชุมชน ม.๗ ต.ดอนหญ้านาง	๒	๗	ดอนหญ้านาง	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนคริวเรือน
๔๒	โรงสีข้าวชุมชน ม.๗ ต.กระจิว	๑/๑	๗	กระจิว	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนคริวเรือน
๔๓	โรงสีข้าวชุมชน ม.๗ ต.พระแก้ว		๗	พระแก้ว	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนคริวเรือน
๔๔	โรงสีข้าวชุมชน ม.๘ ต.โคกม่วง		๘	โคกม่วง	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนคริวเรือน
๔๕	โรงสีข้าวชุมชน ม.๓ ต.โคกม่วง		๓	โคกม่วง	ภาชี	-	๘๐ กก./ชม.	สีบริโภคนคริวเรือน
๔๖	กลุ่มแปลงใหญ่		๒	บางนา	มหาราช	-	๑	ในท้องถิ่นและต่างท้องถิ่น
๔๗	กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตร		๓	บ้านนา	มหาราช	-	๑	ในท้องถิ่นและต่างท้องถิ่น
๔๘	ศบกด.		๔	พิตเพียน	มหาราช	-	๑	บริโภคนคริวเรือน
๔๙	นางอมรา บัวหลวง	๖๔/๑	๗	บ้านใหม่	พระนครศรีฯ	๒๐๐ กก./ชม.	-	บริโภคนคริวเรือน
๕๐	นายสายชล สวัสดิ์	๓๘	๘	ปากกราน	พระนครศรีฯ	๒๐๐ กก./ชม.	-	บริโภคนคริวเรือน
๕๑	โรงสีข้าวชุมชน ม.๔ ต.ลาดบัวหลวง	๔๕/๑	๔	ลาดบัวหลวง	ลาดบัวหลวง	-	๑ ตัน/วัน	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๒	นางขวัญเรือน บุญญิกกา	๑๔	๓	บ้านช้าง	อุทัย	-	๐.๖๔	โรงงาน/ตลาดชุมชน
๕๓	นายมานิจ คงสุวรรณ	๗๙/๒	๒	โพสาวหาญ	อุทัย	-	๐.๕	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๔	นายเชิญ แสนศักดิ์	๓๔	๕	หนองไม้ซุง	อุทัย	-	๓	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๕	นายปราโมทย์ คงสัมฤทธิ์	๔๗/๔	๘	หนองไม้ซุง	อุทัย	-	๓	ให้บริการสีข้าวในชุมชน

ข้อมูลโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีข้าวที่มีการดำเนินการสีแปรรูปข้าวสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อผู้ประกอบการ/กลุ่ม	ที่ตั้งเครื่องสี/โรงสีข้าว				กำลังการผลิต		ช่องทางการจำหน่าย (ระบุ)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	เครื่องสีข้าว (กก./รอบ)	โรงสีข้าว (ตัน/รอบ)	
๕๖	นายแสวง งามลาก	๔/๑	๔	หนองน้ำส้ม	อุทัย	-	๑	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๗	นายวินัย แพทย์รักษ์	๒๙/๒	๖	หนองน้ำส้ม	อุทัย	-	๑	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๘	นางสาวพัชรี ศิริมงคลรัตน์	๒๐/๓	๗	หนองน้ำส้ม	อุทัย	-	๑	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๕๙	นางสงบ เนียมหอม	๓๕	๘	กบเจา	บางบาล	๕๐๐ กก./ชม	-	รร.โนโวเทล
๖๐	นายประเสริฐ เพ็ชรงาม	๔๒/๔	๖	ลาดน้ำเค็ม	ผักไห่	๒๐๐	-	ตลาดท้องถิ่นเกษตรกรในชุมชน
๖๑	ศพก.เครือข่าย		๑	นาคู	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๒	ศบกต.		-	อมฤต	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๓	-		๘	ลาดชิด	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๔	ศบกต.		-	หน้าโคก	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๕	-		-	ผักไห่	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๖	กลุ่มบ้านนาคูล่าง		๔	นาคู	ผักไห่	๕๐๐ กก./ชม.	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน
๖๗	นายเฉลิม มงคลวัย		๔	ลำตะเคียน	ผักไห่	๒๐๐	-	ให้บริการสีข้าวในชุมชน

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
ด้านการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

- ๑.๑.๑ มีระบบชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง กระจายทั่วไป เหมาะแก่การทำการเกษตรและประมง
- ๑.๑.๒ มีการคมนาคมขนส่งสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถขนส่งผลผลิตทางการเกษตรได้สะดวก รวดเร็ว
- ๑.๑.๓ เกษตรกรมีความชำนาญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความรู้ความสามารถสนใจและกระตือรือร้น
- ๑.๑.๔ สามารถใช้พื้นที่ทำการเพาะปลูกได้มากกว่า ๑ ครั้ง/ปี
- ๑.๑.๕ เป็นเมืองมรดกโลก มีนักท่องเที่ยวจากภายในและต่างประเทศมาเยี่ยมเยือน สามารถเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้
- ๑.๑.๖ มีสถาบันเกษตรกรกระจายในทุกอำเภอ
- ๑.๑.๗ มีสถาบันการศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และวิทยาการต่างๆ หลายสถาบัน
- ๑.๑.๘ พื้นที่จังหวัดเหมาะสมกับการปลูกพืชที่มีมูลค่าสูง

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness : W)

- ๑.๒.๑ เกษตรกรขาดความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๑.๒.๒ เกษตรกรขาดการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๒.๓ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง
- ๑.๒.๔ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นของนายทุน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้เช่าที่ดิน
- ๑.๒.๕ การรวมกลุ่มของเกษตรกรหรือสหกรณ์ยังไม่เข้มแข็ง
- ๑.๒.๖ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมีภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม
- ๑.๒.๗ ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม
- ๑.๒.๘ ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิตกับด้านการตลาด
- ๑.๒.๙ เกษตรกร/ชาวนาส่วนใหญ่ไม่บริโภคข้าวที่ตนเองปลูก
- ๑.๒.๑๐ มีปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม และดินเป็นกรด(จากบ่อดิน/บ่อทราย)
- ๑.๒.๑๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตรด้วยตนเองใช้การจ้างแรงงานแทน

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๒.๑ โอกาส (Opportunities: O)

- ๒.๑.๑ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การวิจัยด้านการเกษตร การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒.๑.๒ การสนับสนุนแหล่งเงินทุนในระดับรากหญ้า และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรเพื่อช่วยเพิ่มรายได้เกษตรกรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ๒.๑.๓ ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพอนามัยมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปบริโภคผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ
- ๒.๑.๔ พรบ. สภาเกษตรกรแห่งชาติที่กำหนดให้มีผู้แทนด้านการเกษตรเป็นตัวแทนของเกษตรกร
- ๒.๑.๕ นักลงทุนให้ความสนใจด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๒.๑.๖ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ นโยบายตลาดนำการผลิต และการทำการเกษตรที่เน้นคุณภาพ
- ๒.๑.๗ การขยายตัวของเส้นทางการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์
- ๒.๑.๘ มีตลาดแหล่งใหญ่อยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๒ ภัยคุกคาม (Threats: T)

- ๒.๒.๑ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในปัจจุบันที่เกิดขึ้นบ่อยและมีความรุนแรง
- ๒.๒.๒ ไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนเป็นของตัวเอง
- ๒.๒.๓ ราคาที่ดินสูง
- ๒.๒.๔ ราคาผลผลิตตกต่ำ
- ๒.๒.๕ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมบริการและชุมชนที่เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๒.๖ แหล่งเงินทุนในระบบมีเงื่อนไขมาก
- ๒.๒.๗ สภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว
- ๒.๒.๘ ปัญหาด้านโรคระบาด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

จุดแข็ง (Strength) - มีระบบชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง กระจายทั่วไป เหมาะแก่การทำการเกษตรและประมง - มีการคมนาคมขนส่งสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถขนส่งผลผลิตเกษตรได้สะดวกรวดเร็ว - เกษตรกรมีความชำนาญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความรู้ความสามารถ สนใจ และกระตือรือร้น - สามารถใช้พื้นที่ทำการเพาะปลูกได้มากกว่า ๑ ครั้ง/ปี - เป็นเมืองมรดกโลก มีนักท่องเที่ยวจากภายในและต่างประเทศมาเยี่ยมเยือน สามารถเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ - มีสถาบันเกษตรกรกระจายในทุกอำเภอ - มีสถาบันการศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และวิทยาการต่างๆ หลายสถาบัน - พื้นที่เหมาะสมกับการปลูกพืชที่มีมูลค่าสูง	จุดอ่อน (Weakness) - เกษตรกรขาดความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย - เกษตรกรขาดการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ - ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง - พื้นที่ถือครองด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นของนายทุน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้เช่าที่ดิน - การรวมกลุ่มของเกษตรกรหรือสหกรณ์ยังไม่เข้มแข็ง - สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมีภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม - ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม - ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิตกับด้านการตลาด - เกษตรกร/ชาวนาส่วนใหญ่ไม่บริโภคข้าวที่ตนเองปลูก - มีปัญหาดินเปรี้ยวดินเค็มและน้ำเป็นกรด(จากบ่อดิน/บ่อทราย) - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตรด้วยตนเอง ใช้การจ้างแรงงานแทน
โอกาส (Opportunity) - นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การวิจัยด้านการเกษตรการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - การสนับสนุนแหล่งเงินทุนในระดับรากหญ้า และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร เพื่อช่วยเพิ่มรายได้เกษตรกร และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน - ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพอนามัยมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปบริโภคผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ - พรบ. สภาเกษตรกรแห่งชาติ ทำให้มีตัวแทนเกษตรกร - นักลงทุนให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น - นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ตลาดนำการผลิตและการทำการเกษตรที่เน้นคุณภาพ - การขยายตัวของเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ - มีตลาดแหล่งใหญ่อยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ภัยคุกคาม (Threat) - การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในปัจจุบันที่เกิดขึ้นบ่อยและมีความรุนแรงมาก - ไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนเป็นของตัวเอง - ราคาที่ดินสูง - ราคาผลผลิตตกต่ำ - การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมบริการและชุมชนที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม - แหล่งเงินทุนในระบบมีเงื่อนไขมาก - สภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว - ปัญหาด้านโรคระบาด

๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) ๑. มีระบบชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง กระจายทั่วไป เหมาะแก่การทำ การเกษตรและประมง ๒. มีการคมนาคมขนส่งสะดวก ทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถขนส่งผลผลิตเกษตรได้สะดวก รวดเร็ว ๓. เกษตรกรมีความชำนาญในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม มีความรู้มีความสามารถ สนใจ และ กระตือรือร้น ๔. สามารถใช้พื้นที่ทำการเพาะปลูกได้มากกว่า ๑ ครั้ง/ปี ๕. เป็นเมืองมรดกโลก มีนักท่องเที่ยวจากภายในและ ต่างประเทศมาเยี่ยมเยือน สามารถจำหน่ายสินค้าเกษตร และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ ๖. มีสถาบันเกษตรกรกระจายในทุกอำเภอ ๗. มีสถาบันการศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุน ด้านองค์ความรู้ และวิทยาการต่างๆ หลายสถาบัน ๘. พื้นที่จังหวัดเหมาะสมกับการปลูกพืชที่มีมูลค่าสูง	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑. เกษตรกรขาดความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. ขาดการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. การผลิตยังมีต้นทุนสูง ๔. พื้นที่ถือครองด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นของนายทุน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้เช่าที่ดิน ๕. การรวมกลุ่มของเกษตรกรหรือสถาบันสหกรณ์ ยังไม่เข้มแข็ง ๖. สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม จากสารเคมีภาคเกษตรและ ภาคอุตสาหกรรม ๗. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ๘. ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิตกับด้านการตลาด ๙. เกษตรกร/ชาวนาส่วนใหญ่ไม่บริโภคข้าวที่ตนเองปลูก ๑๐. มีปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม และน้ำเป็นกรด (จากบ่อ ดิน/บ่อทราย) ๑๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตรด้วยตนเอง ใช้การ จ้างแรงงานแทน
O โอกาส (ภายนอก) ๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญ การผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย การวิจัยด้านเกษตร การใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้านการเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของ เกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. การสนับสนุนแหล่งเงินทุนในระดับรากหญ้า และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรเพื่อช่วยเพิ่ม รายได้เกษตรกร และเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน ๓. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพอนามัยมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปบริโภคผลผลิตที่ ปลอดภัยจากสารพิษ ๔. พรบ. สภาเกษตรกรแห่งชาติ ทำให้มีตัวแทน เกษตรกร ๕. นักลงทุนให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตร เพิ่มขึ้น ๖. นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ตลาดนำการผลิต และการ ทำการเกษตรที่เน้นคุณภาพ ๗. การขยายตัวของเส้นทางคมนาคมขนส่งและ โลจิสติกส์ ๘. มีตลาดแหล่งใหญ่อยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	SO กลยุทธ์ - ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ - พัฒนาองค์ความรู้ทักษะให้เกษตรกร - ส่งเสริมสนับสนุนการทำเกษตรตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรในการ ผลิตสินค้าเกษตร - พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและ เทคโนโลยี	WO กลยุทธ์ - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร - ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร - ส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานที่ สอดคล้องกับตลาด - ส่งเสริมช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัยด้วยนวัตกรรมและ เทคโนโลยี
T ภัยคุกคาม (ภายนอก) ๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในปัจจุบัน ที่เกิดขึ้นบ่อยและรุนแรง ๒. ไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนเป็นของตัวเอง ๓. ราคาที่ดินสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมบริการและ ชุมชนที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม และสิ่งแวดล้อม ๖. แหล่งเงินทุนในระบบมีเงื่อนไขมาก ๗. สภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ๘. ปัญหาด้านโรคระบาด	ST กลยุทธ์ - เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง - ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้านการเกษตรและการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร - พัฒนาเทคโนโลยีระบบข้อมูลสารสนเทศ การเกษตรให้มีประสิทธิภาพทันสมัย	WT กลยุทธ์ - ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดิน และการ ใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม - ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. เป้าหมายการพัฒนา

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน มีมูลค่าสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

๒. แนวทางการพัฒนา

๒.๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒. ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ตลอดโซ่อุปทาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรและบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาด้านการเกษตร

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓.๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น

๓.๒. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๓.๓. ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer

๒. สถาบันเกษตรกรมีการดำเนินงานที่มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น

๓. เกษตรกรมีความรู้เพื่อพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer (ราย)

๒. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน (แห่ง)

๓. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

๒. ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๔. พัฒนาองค์ความรู้ทักษะให้เกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. ประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดให้มีความคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าวนาปรัง ข้าวนาปี พืชผัก ไข่ไก่ ไข่เนื้อ ปลานิล เป็นต้น

๒. ขีดความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด	๓. มูลค่าของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๔. ร้านค้า/แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น ๑. จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย (Food Safety) (แห่ง) ๒. จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning)(ชนิด) ๓. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ด้านการเกษตร (ร้อยละ) ๔. จำนวนร้านค้า/แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง (แห่ง)
กลยุทธ์	๑. ส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานที่สอดคล้องกับตลาด ๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตร ๓. พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ๔. ส่งเสริมสนับสนุนการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๑. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดมีประสิทธิภาพ ๒. ทรัพยากรดินในพื้นที่จังหวัดได้รับการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมในการทำเกษตร ๓. องค์กรเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด	๑. จำนวนพื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนา (ไร่) ๒. จำนวนที่ดินที่ได้รับการบริหารจัดการด้านการเกษตร (ไร่) ๓. จำนวนองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร (กลุ่ม)
กลยุทธ์	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง ๒. ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม ๓. ส่งเสริมเกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และโลจิสติกส์	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๑. บุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Officer บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การบริหารจัดการการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และมีแผนการดำเนินงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ

ตัวชี้วัด

๓. ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการตามชนิดสินค้าที่สำคัญมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
๑. จำนวนบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer (ราย)
๒. ร้อยละผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ร้อยละ)
๓. จำนวนรายการข้อมูลที่ปรับปรุงพัฒนาให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน (รายการ)

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
๒. พัฒนาเทคโนโลยีระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพทันสมัย

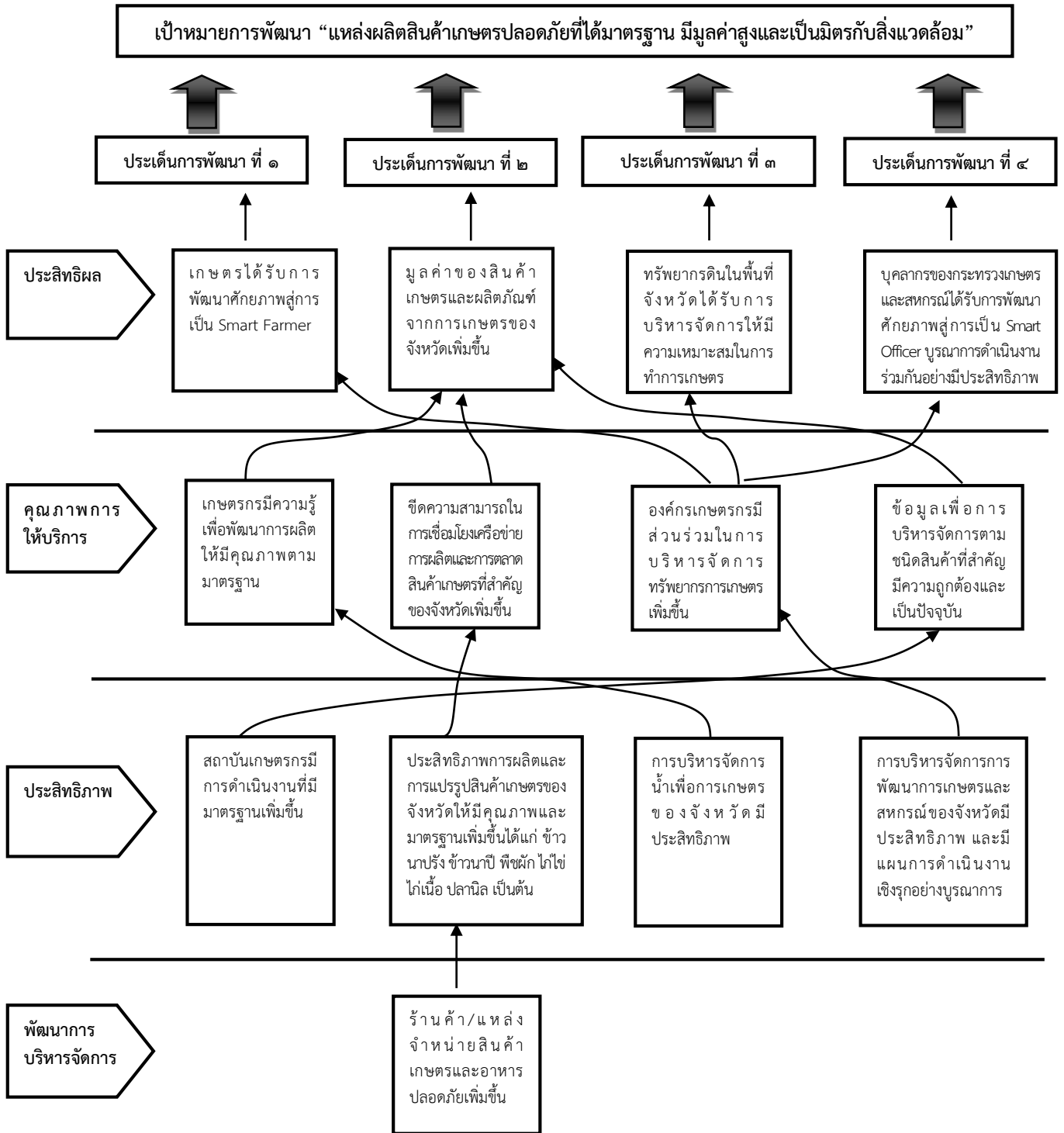
๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง	๑. เกษตรกรได้รับการ พัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer	๑. จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer (ราย)	๕๐	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐	๑. เสริมสร้างความ เข้มแข็งให้กับเกษตรกร ๒. ส่งเสริมสนับสนุน เกษตรกรรุ่นใหม่ ๓. ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของ สถาบันเกษตรกรและ องค์กรเกษตรกร ๔. พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะให้เกษตรกร
	๒. สถาบันเกษตรกรมีการ ดำเนินงานที่มีมาตรฐาน เพิ่มขึ้น	๒. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ ผ่านการรับรองมาตรฐาน (แห่ง)	๕	๕	๑๐	๑๐	๑๕	๔๕	
	๓. เกษตรกรมีความรู้เพื่อ พัฒนาการผลิตให้มี คุณภาพตามมาตรฐาน	๓. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับ การถ่ายทอดความรู้	๕๐๐	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐	๒,๕๐๐	๗,๕๐๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการ จัดการสินค้าเกษตร ตลอดโซ่อุปทาน	๑. ประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้า เกษตรของจังหวัดให้ มี คุณภาพและมาตรฐาน เพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าวนาปรัง ข้าวนาปี พืชผัก ไข่ไก่ ไก่ เนื้อ ปลา นิล เป็นต้น ๒. ชีตความสามารถในการ เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และการตลาดสินค้า	๑. จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ สถานประกอบการที่ได้รับ การรับรอง มาตรฐานอาหาร ปลอดภัย (Food Safety) (แห่ง)	๑๐	๑๐	๑๕	๑๕	๒๐	๗๐	๑. ส่งเสริมพัฒนาการ ผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัยที่มีคุณภาพได้ มาตรฐานที่สอดคล้อง กับตลาด ๒. ส่งเสริมการ รวมกลุ่มเกษตรกรใน การผลิตสินค้าเกษตร
		๒. จำนวนชนิดสินค้าที่มีการ พัฒนาตามนโยบายเขต เกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) (ชนิด)	๑	๓	๓	๓	๓		

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
	เกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๓. มูลค่าของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๔. ร้านค้า/แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น	๓. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ด้านการเกษตร (ร้อยละ) ๔. จำนวนร้านค้า/แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ที่ได้รับการรับรอง (แห่ง)	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๓. พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ๔. ส่งเสริมสนับสนุนการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดมีประสิทธิภาพ ๒. ทรัพยากรดินในพื้นที่จังหวัดได้รับการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมในการทำเกษตร ๓. องค์กรเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรเพิ่มขึ้น	๑. จำนวนพื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนา (ไร่) ๒. จำนวนที่ดินที่ได้รับการบริหารจัดการด้านการเกษตร (ไร่) ๓. จำนวนองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตร (กลุ่ม)	๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๔๐๐	๕๐๐	๑,๕๐๐	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง ๒. ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เหมาะสม ๓. ส่งเสริมเกษตรกรกรมยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	
			๕	๕	๕	๕	๕	๒๕	

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและโลจิสติกส์	๑. บุคลากรของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ได้รับ การพัฒนา ศักยภาพสู่การ การพัฒนา คักยภาพสู่การ เป็น Smart Officer บูรณาการการดำเนินงาน ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การบริหารจัดการการ พัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด มีประสิทธิภาพ และมี แผนการดำเนินงานเชิงรุก อย่างบูรณาการ ๓. ข้อมูลเพื่อการบริหาร จัดการตามชนิดสินค้าที่ สำคัญมีความถูกต้องและ เป็นปัจจุบัน	๑. จำนวนบุคลากรของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่เป็น Smart Officer (ราย)	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐	๑. ส่งเสริมสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้าน การเกษตรและการแปร รูปผลผลิตทาง การเกษตร ๒. พัฒนาเทคโนโลยี ระบบข้อมูลสารสนเทศ การเกษตร ให้มี ประสิทธิภาพทันสมัย
		๒. ร้อยละผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์จังหวัด (ร้อยละ)	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๔๕๐	
		๓. จำนวนรายการข้อมูลที่ ปรับปรุงพัฒนาให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน (รายการ)	๖	๖	๖	๖	๖	๓๐	

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
Positioning ๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง	...				
๑. โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ (กษ.อย)	๒๖,๐๐๐	✓			งบ function
๒. ค่าใช้จ่ายสนับสนุนโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (กษ.อย)	๑๐๑,๗๐๐	✓			งบ function
๓. พัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (กษ.อย)	๕๑,๐๐๐	✓			งบ function
๔. โครงการส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ (กษ.อย)	๗,๓๗๔	✓			งบ function
๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ (เกษตร.อย)	๑๒๗,๒๐๐	✓			งบ function
๖. โครงการการพัฒนาเกษตรกร (เกษตร.อย)	๑๐๓,๐๐๐	✓			งบ function
๗. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (เกษตร.อย)	๓๗๘,๕๐๐	✓			งบ function
๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (เกษตร.อย)	๓๒๘,๐๐๐	✓			งบ function
๙. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน (เกษตร.อย)	๓๗๒,๐๕๐	✓			งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๑๐. โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อสม.) (เกษตร.อย)	๔๒๔,๓๐๐	✓			งบ กลุ่มจังหวัด
๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างเครือข่าย (เกษตร.อย)	๓๒๘,๐๐๐	✓			งบ กลุ่มจังหวัด
๑๒. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ปม.อย)	๗,๑๐๐	✓			งบ function
๑๓. โครงการเตรียมความพร้อมเกษตรกรสู่มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ปม.อย)	๑๙๕,๒๔๔	✓			งบ function
๑๔. โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านประมง (ปม.อย)	๑๙๕,๗๐๐	✓			งบ function
๑๕. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (ปม.อย)	๑๐,๐๐๐	✓			งบ function
๑๖. โครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ smart Farmer ด้านประมง (ปม.อย)	๑๙,๐๐๐	✓			งบ function
๑๗. โครงการเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ด้านการปศุสัตว์ (ปศ.อย)	๕๒,๙๐๐	✓			งบ function
๑๘. โครงการจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการเฝ้าระวังทางอาการและประเมินความเสี่ยง (ปศ.อย)	๙๖,๐๐๐	✓			งบ function
๑๙. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ปศ.อย)	๖๔,๕๐๐	✓			งบ function
๒๐. โครงการจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เข้าสู่ระบบ smart farmer (ปศ.อย)	๒๑,๐๐๐	✓			งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๒๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนา สก./กลุ่ม ให้มีความเข้มแข็ง (สหกรณ์.อย)	๒,๖๐๒,๒๐๐	✓			งบ function
๒๒. โครงการงานส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มฯ ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สหกรณ์.อย)	๓๕๐,๘๐๐	✓			งบ function
๒๓. โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (สหกรณ์.อย)	๑,๓๕๕,๗๖๐		✓		งบ function
๒๔. โครงการการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (สปก.อย)	๕๐,๕๐๐	✓			งบ function
๒๕. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่๑)	๒,๒๗๕,๕๐๐	✓			งบ function
๒๖. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน (ตรวจบัญชีสหกรณ์.อย)	๘๓,๒๐๐	✓			งบ function
Positioning ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน	...				
๑. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q -restaurant) (กษ.อย)	๖๐,๙๑๐		✓		งบ function
๒. โครงการส่งเสริมบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (กษ.อย)	๓๑,๐๐๐		✓		งบ function
๓. โครงการจัดงานวันพระบิดาแห่งฝนหลวง (กษ.อย)	๔๐,๐๐๐			✓	งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๔. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เกษ.อย)	๑๐,๐๐๐			✓	งบ function
๕. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เกษตร.อย)	๑,๐๐๐,๐๐๐	✓			งบ พัฒนาจังหวัด
๖. โครงการบริหารจัดการเกษตรปลอดภัยแบบครบวงจร (เกษตร.อย)	๓,๐๐๐,๐๐๐		✓		งบ พัฒนาจังหวัด
๗. โครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (เกษตร.อย)	๕๙๖,๐๓๐		✓		งบ function
๘. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (เกษตร.อย)	๖๒,๑๐๐		✓		งบ function
๙. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร (เกษตร.อย)	๑๔๒,๔๐๐		✓		งบ function
๑๐. โครงการเกษตรอินทรีย์ (เกษตร.อย)	๑๒๘,๒๕๐		✓		งบ function
๑๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เกษตร.อย)	๔๐,๒๕๐		✓		งบ function
๑๒. โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ (เกษตร.อย)	๙๔,๐๐๐		✓		งบ function
๑๓. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เกษตร.อย)	๗๗๔,๐๘๐	✓			งบ function
๑๔. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า (เกษตร.อย)	๑,๗๓๑,๓๐๐		✓		งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๑๕. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร (เกษตร.อย)	๓,๕๕๒,๘๕๐		✓		งบ function
๑๖. โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (one stop sevice) (เกษตร.อย)	๖,๖๕๕,๙๒๐		✓		งบ เงินกู้ฯ
๑๗. โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด (เกษตร.อย)	๒,๔๑๑,๐๑๐		✓		งบ เงินกู้ฯ
๑๘. โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน (เกษตร.อย)	๑๔๐,๐๐๐		✓		งบ กลุ่มจังหวัด
๑๙. โครงการเกษตรแปลงใหญ่ (ปม.อย)	๑๖๗,๙๙๕	✓			งบ function
๒๐. โครงการพระราชดำริฯ (ปม.อย)	๕๓,๑๐๐	✓			งบ function
๒๑. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ (ปศ.อย)	๒๗๘,๐๐๐	✓			งบ function
๒๒. โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ปศ.อย)	๓๙๖,๕๐๐	✓			งบ function
๒๓. โครงการเกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ (ปศ.อย)	๑๕๔,๕๐๐	✓			งบ function
๒๔. โครงการการดำเนินงานกำกับดูแล ตรวจสอบและคุ้มครองระบบสหกรณ์ (สหกรณ์.อย)	๘๑,๔๐๐		✓		งบ function
๒๕. โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ปศ.อย)	๑๒,๖๐๐	✓			งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๒๖. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (ปศ.อย)	๒๑,๑๐๐	✓			งบ function
๒๗. โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ปศ.อย)	๓,๘๐๐		✓		งบ function
๒๘. โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแบบแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๓,๘๐๐		✓		งบ function
๒๙. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สปก.อย)	๓๘๖,๐๐๐		✓		งบ function
๓๐. โครงการฟื้นดินพระราชทาน (สปก.อย)	๔๘๑,๖๐๐		✓		งบ function
๓๑. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (สปก.อย)	๑๐,๐๐๐		✓		งบ function
๓๒. โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์คัดและพันธุ์หลัก (ศวช.อย)	๙๙๒,๖๐๐		✓		งบ function
๓๓. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าว กข.๔๓ และข้าวเจ้าพื้หนุ่ม (ศวช.อย)	๓๔๒,๖๐๐		✓		งบ function
๓๔. โครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ศวช.อย)	๒๑๘,๐๐๐		✓		งบ function
๓๕. โครงการส่งเสริมศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน (ศวช.อย)	๒๘๒,๙๐๐		✓		งบ function
๓๖. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่๑)	๑๐๘,๐๐๐	✓			งบ function
๓๗. โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน(เกษตรทฤษฎีใหม่) (ตรวจบัญชีสหกรณ์.อย)	๓๑,๘๓๐	✓			งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๓๘. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ (ตรวจบัญชีสหกรณ์.อย)	๖๙,๒๐๐		✓		งบ function
๓๙. โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพีชอินทรีย์ (สวพ๕)	๑๐,๔๐๐		✓		งบ function
๔๐. โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP (สวพ๕)	๘๘,๔๐๐		✓		งบ function
Positioning ๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	...				
๑. กำจัดวัชพืชคลองวัดขวิด (ขป.อย)	๗๖,๐๐๐			✓	งบ function
๒. งานซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอของเกษตรกรในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ขป.อย)	๕๐๐,๐๐๐			✓	งบ function
๓. งานซ่อมแซมตาดคอนกรีตคลองเปิด กม.๔+๒๐๐-๔+๘๘๐ เป็นช่วง (ขป.อย)	๙๕๒,๙๐๐			✓	งบ function
๔. งานซ่อมแซมถนนบริเวณทางเข้าห้วงงานโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา (ขป.อย)	๙๕๖,๗๕๐			✓	งบ function
๕. งานซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน (ขป.อย)	๑,๐๐๐,๐๐๐			✓	งบ function
๖. งานซ่อมแซมระบบไฟฟ้า โครงหลังคาและรั้ว ประตูระบายน้ำบ้านพาสน์ ๒ (ขป.อย)	๕๗๖,๙๐๐			✓	งบ function
๗. งานซ่อมแซมอาคารที่ทำการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ (ขป.อย)	๙๙๕,๐๐๐			✓	งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๘. งานบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายซอย ระยะทาง ๓๕ กม. (ชป.อย)	๒๒๖,๐๐๐			✓	งบ function
๙. งานปรับปรุงดาดคอนกรีตคลองโรงช้าง พร้อมอาคารประกอบความยาว ๑.๕ กิโลเมตร (ชป.อย)	๑๓,๘๙๖,๘๗๑			✓	งบ function
๑๐. งานอาคารป้องกันตลิ่งแม่น้ำลพบุรี ความยาว ๑๖๒.๕๖ เมตร (ชป.อย)	๑๐,๗๔๑,๘๗๔			✓	งบ function
๑๑. บริหารการส่งน้ำโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยาพื้นที่ (ชป.อย)	๒๐๐,๐๐๐			✓	งบ function
๑๒. บำรุงรักษาหัวงานโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยาพื้นที่ (ชป.อย)	๔๙๐,๐๐๐			✓	งบ function
๑๓. โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร (เกษตร.อย)	๑๘๗,๐๐๐			✓	งบ function
๑๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร (เกษตร.อย)	๓,๐๐๐			✓	งบ function
๑๕.โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการศัตรูข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (เกษตร.อย)	๓๘๙,๕๐๐			✓	งบ กลุ่มจังหวัด
๑๖. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าประมง (ปม.อย)	๑๔๔,๐๐๐		✓		งบ function
๑๗. โครงการตรวจสอบกำกับดูแลสถานพยาบาลสัตว์ (ปศ.อย)	๑๑,๒๘๐	✓			งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๑๘. โครงการสถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับบริการตรวจประเมินมาตรฐาน (ปม.อย)	๑๓๐,๖๔๐		✓		งบ function
๑๙. โครงการจำนวนสถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (แห่ง) (ปศ.อย)	๕๖,๗๐๐		✓		งบ function
๒๐. โครงการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ (ปศ.อย)	๒๖๗,๒๙๐		✓		งบ function
๒๑. โครงการการพัฒนาสุขภาพสัตว์ (ปศ.อย)	๙๐๒,๘๖๕		✓		งบ function
๒๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพ.สธ.) (สปก.อย)	๔๘,๐๐๐			✓	งบ function
๒๓. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก (สปก.อย)	๑๑,๐๐๐			✓	งบ function
๒๔. โครงการจัดที่ดิน (สปก.อย)	๕๕๘,๕๐๐			✓	งบ function
๒๕. โครงการเฝ้าระวังเตือนภัยการระบาดของศัตรูข้าว (ศวช.อย)	๕๒,๕๐๐			✓	งบ function
๒๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ศวช.อย)	๘,๖๕๐,๐๐๐			✓	งบ function
๒๗. โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว (พต.อย)	๑๐๒,๐๐๐			✓	งบ function
๒๘. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (แบบที่๑-๒) (พต.อย)	๒,๙๒๕,๐๐๐			✓	งบ function
๒๙. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน (พต.อย)	๑,๑๐๐,๐๐๐			✓	งบ function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น	พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ทรัพยากรการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
๓๐.โครงการรณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน (พด.อย)	๒๐,๐๐๐			✓	งบ function
๓๑. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน (ตรวจวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบสัตว์น้ำ) (ศวพ.สัตว์น้ำ จิต.อย)	๑,๒๕๓,๐๐๐		✓		งบ function
Positioning ๔. เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และโลจิสติกส์	...				
๑. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (เกษตร.อย)	๓๘,๑๐๐			✓	งบ function
๒. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (เกษตร.อย)	๑๕,๕๐๐			✓	งบ function
๓. โครงการประกวดศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (เกษตร.อย)	๑๒๐,๐๐๐			✓	งบ อบจ. พระนครศรีอยุธยา
๔. โครงการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม (สปก.อย)	๒๗,๒๒๐		✓		งบ function

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ **

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็น
ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนา
การเกษตรและสหกรณ์ของ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		หลัก	ร่วม
๑. เสริมสร้างความ เข้มแข็งให้กับ เกษตรกร	๑. โครงการสนับสนุนพัฒนา ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	๑	๑๐๑,๗๐๐	๑๑๑,๘๗๐	๑๒๓,๐๕๗	๑๓๕,๓๖๓	๑๔๘,๘๘๙	๖๒๐,๘๘๙	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จังหวัด	-
	๒. โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่ม เกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑	๒๖,๐๐๐	๒๘,๖๐๐	๓๑,๔๖๐	๓๔,๖๐๖	๓๘,๐๖๗	๑๕๘,๗๓๓	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จังหวัด	-
	๓. พัฒนาศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน	๑	๕๑,๐๐๐	๕๖,๑๐๐	๖๑,๗๑๐	๖๗,๘๘๑	๗๔,๖๖๙	๓๑๑,๓๖๐	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จังหวัด	-
	๔. โครงการ ๕ ประสานสืบสาน เกษตรทฤษฎีใหม่	๑	๗,๓๗๔	๘,๑๑๑	๘,๙๒๓	๙,๘๑๕	๑๐,๗๙๗	๔๕,๐๒๐	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จังหวัด	เกษตรจังหวัด,ประมง จังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด ,สหกรณ์จังหวัด ,ปฏิรูปที่ดินจังหวัด, โครงการชลประทาน
	๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการด้านเกษตร และสหกรณ์	๑	๑๒๗,๒๐๐	๑๓๙,๙๒๐	๑๕๓,๙๑๒	๑๖๙,๓๐๓	๑๘๖,๒๓๓	๗๗๖,๕๖๘	สนง.เกษตร จังหวัด	-
	๖. โครงการพัฒนาเกษตรกร	๑	๑๐๓,๐๐๐	๑๑๓,๓๐๐	๑๒๔,๖๓๐	๑๓๗,๐๙๓	๑๕๐,๘๐๒	๖๒๘,๘๒๕	สนง.เกษตร จังหวัด	-
	๗. โครงการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๑	๓๗๘,๕๐๐	๔๑๖,๓๕๐	๔๕๗,๙๘๕	๕๐๓,๗๘๔	๕๕๔,๑๖๑	๒,๓๑๐,๗๘๐	สนง.เกษตร จังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๑			๗๙๔,๗๗๔	๘๗๔,๒๕๑	๙๖๑,๖๗๗	๑,๐๕๗,๘๔๕	๑,๑๖๓,๖๒๘	๔,๘๕๒,๑๗๕		

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		หลัก	ร่วม
๒. ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่	๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑	๓๒๘,๐๐๐	๓๖๑,๓๕๐	๓๙๗,๔๘๕	๔๓๗,๒๓๔	๔๘๐,๙๕๗	๒,๐๐๕,๐๒๖	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๙. โครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ smart Farmer ด้านประมง	๑	๑๙,๐๐๐	๒๐,๙๐๐	๒๒,๙๙๐	๒๕,๒๘๙	๒๗,๘๑๘	๑๑๕,๙๙๗	สนง.ประมงจังหวัด	-
	๑๐. โครงการจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เข้าสู่ระบบ smart farmer	๑	๒๑,๐๐๐	๒๓,๑๐๐	๒๕,๔๑๐	๒๗,๙๕๑	๓๐,๗๔๖	๑๒๘,๒๐๗	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๒			๓๖๘,๐๐๐	๔๐๕,๓๕๐	๔๔๕,๘๘๕	๔๙๐,๔๗๔	๕๓๙,๕๒๑	๒,๒๔๙,๒๓๐		
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๑. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	๑	๓๗๒,๐๕๐	๔๐๙,๒๕๕	๔๕๐,๑๘๑	๔๙๕,๑๙๙	๕๔๔,๗๑๘	๒,๒๗๑,๔๐๓	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๒. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างเครือข่าย	๒	๓๒๘,๐๐๐	๓๖๐,๘๐๐	๓๙๖,๘๘๐	๔๓๖,๕๖๘	๔๘๐,๒๒๕	๒,๐๐๒,๔๗๓	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๓.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสก./กลุ่ม ให้มีความเข้มแข็ง	๑	๒,๖๐๒,๒๐๐	๒,๘๖๒,๔๒๐	๓,๑๔๘,๖๖๒	๓,๔๖๓,๕๒๘	๓,๘๐๙,๘๘๑	๑๕,๘๘๖,๖๙๑	สนง.สหกรณ์จังหวัด	-

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	๑๔. โครงการงานส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มฯ ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	๑	๓๕๐,๘๐๐	๓๘๕,๘๘๐	๔๒๔,๔๖๘	๔๖๖,๙๑๔	๕๑๓,๖๐๖	๒,๑๔๑,๖๖๘	สนง.สหกรณ์จังหวัด	
	๑๕. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	๑	๘๓,๒๐๐	๙๑,๕๒๐	๑๐๐,๖๗๒	๑๑๐,๗๓๙	๑๒๑,๘๑๓	๕๐๗,๙๔๔	สนง.สหกรณ์จังหวัด	
รวมกลยุทธ์ที่ ๓			๓,๗๓๖,๒๕๐	๔,๑๐๙,๘๗๕	๔,๕๒๐,๘๖๓	๔,๙๗๒,๙๔๘	๕,๔๗๐,๒๔๓	๒๒,๘๑๐,๑๗๙		
๔. พัฒนาองค์ความรู้ทักษะให้เกษตรกร	๑๖. โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อสม.)	๒	๔๒๔,๓๐๐	๔๖๖,๗๓๐	๕๑๓,๔๐๓	๕๖๔,๗๔๓	๖๒๑,๒๑๘	๒,๕๙๐,๓๙๔	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๗. โครงการการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๑	๕๐,๕๐๐	๕๕,๕๕๐	๖๑,๑๐๕	๖๗,๒๑๖	๗๓,๙๓๗	๓๐๘,๓๐๘	สนง.ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๔			๔๗๔,๘๐๐	๕๒๒,๒๘๐	๕๗๔,๕๐๘	๖๓๑,๙๕๙	๖๙๕,๑๕๕	๒,๘๙๘,๗๐๒		
รวมทั้งสิ้น			๕,๓๗๓,๘๒๔	๕,๙๑๑,๗๕๖	๖,๕๐๒,๙๓๓	๗,๑๕๓,๒๒๖	๗,๘๖๘,๕๔๗	๓๒,๘๑๐,๒๘๖		

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. ส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานที่สอดคล้องกับตลาด	๑. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q – restaurant)	๑	๖๐,๙๑๐	๖๗,๐๐๑	๗๓,๗๐๑	๘๑,๐๗๑	๘๙,๑๗๘	๒๕๓,๙๕๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	-
	๒. โครงการส่งเสริมบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	๑	๓๑,๐๐๐	๓๔,๑๐๐	๓๗,๕๑๐	๔๑,๒๖๑	๔๕,๓๘๗	๑๘๙,๒๕๘	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	-
	๓. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑	๖๒,๑๐๐	๖๘,๓๑๐	๗๕,๑๔๑	๘๒,๖๕๕	๙๐,๙๒๑	๓๗๙,๑๒๗	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๔. กิจกรรมการผลิตกึ่งแม่เนื้อปลอดภัย	๒	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๖,๐๕๐,๐๐๐	๖,๖๕๕,๐๐๐	๗,๓๒๐,๕๐๐	๓๐,๕๒๕,๕๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	-
	๕. กิจกรรมปล่อยน้ำเข้านาปล่อยปลาเข้าทุ่ง	๒	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๘๕๐,๐๐๐	๔,๒๓๕,๐๐๐	๔,๖๕๘,๕๐๐	๕,๑๒๔,๓๕๐	๒๑,๓๖๗,๘๕๐	สนง.ประมงจังหวัด	-
	๖. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าว กข.๔๓ และข้าวเจ้าที่นุ่ม	๑	๓๔๒,๖๐๐	๓๗๖,๘๖๐	๔๑๔,๕๔๖	๔๕๖,๐๐๐	๕๐๑,๖๐๐	๒,๐๙๑,๖๐๖	ศูนย์วิจัยข้าวอยุธยา	-
	๗. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน(เกษตรทฤษฎีใหม่)	๑	๓๑,๘๓๐	๓๕,๐๓๑	๓๘,๕๑๔	๔๒,๓๖๖	๔๖,๖๐๒	๑๙๔,๓๔๓	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์	-
	๘. โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพีชอินทรีย์	๑	๑๐,๔๐๐	๑๑,๔๔๐	๑๒,๕๘๔	๑๓,๘๔๒	๑๕,๒๒๗	๖๓,๔๙๓	สาวพ ๕ ชัยนาท	-
	๙. โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP	๑	๘๘,๔๐๐	๙๗,๒๔๐	๑๐๖,๙๖๔	๑๑๗,๖๖๐	๑๒๙,๔๒๖	๕๓๙,๖๙๐	สาวพ ๕ ชัยนาท	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๑			๙,๐๖๖,๓๓๐	๙,๙๗๒,๙๘๑	๑๑,๐๔๓,๙๖๐	๑๒,๑๔๘,๓๕๕	๑๓,๓๖๓,๑๙๑	๕๕,๕๙๔,๘๑๗		

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตร	๑๐. โครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	๕๙๖,๐๓๐	๖๕๕,๖๓๓	๗๒๑,๑๙๖	๗๙๓,๓๑๖	๘๗๒,๖๔๘	๓,๖๓๘,๘๒๓	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๑. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า	๑	๑,๗๓๑,๓๐๐	๑,๙๐๔,๔๓๐	๒,๐๙๔,๘๗๓	๒,๓๐๔,๓๖๐	๒,๕๓๔,๗๙๖	๑๐,๕๖๙,๗๕๙	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๒. กิจกรรมประกวดปลากัด (สัตว์น้ำประจำชาติไทย)	๒	๕๐๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๖๐๕,๐๐๐	๖๖๕,๕๐๐	๗๓๒,๐๕๐	๓,๐๕๒,๕๕๐	สนง.ประมงจังหวัด	-
	๑๓. กิจกรรมเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม	๒	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๔๒๐,๐๐๐	๒,๖๖๒,๐๐๐	๒,๙๒๘,๒๐๐	๑๒,๒๑๐,๒๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๒			๔,๘๒๗,๓๓๐	๕,๓๑๐,๐๖๓	๕,๘๔๑,๐๖๙	๖,๔๒๕,๑๗๖	๗,๐๖๗,๖๙๔	๒๙,๔๗๑,๓๓๒		
๓. พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	๑๔. โครงการบริหารจัดการเกษตรปลอดภัยแบบครบวงจร	๒	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๓,๖๓๐,๐๐๐	๓,๙๙๓,๐๐๐	๔,๓๙๒,๓๐๐	๑๘,๓๑๕,๓๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๕. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๑๔๒,๔๐๐	๑๕๖,๖๔๐	๑๗๒,๓๐๔	๑๘๙,๕๓๔	๒๐๘,๔๘๘	๘๖๙,๓๖๖	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๖. กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงปลาหมอยักษ์ชุมพรเพื่อการแปรรูปเป็นสินค้าตลาดออนไลน์	๒	๖๐๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๗๒๖,๐๐๐	๗๙๘,๖๐๐	๘๗๘,๔๖๐	๓,๖๖๓,๐๖๐	สนง.ประมงจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๓			๓,๗๔๒,๔๐๐	๔,๑๑๖,๖๔๐	๔,๕๒๘,๓๐๔	๔,๙๘๑,๑๓๔	๕,๔๗๙,๒๔๘	๒๒,๘๕๗,๗๒๖		

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔. ส่งเสริมสนับสนุนการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๗. โครงการจัดงานวันพระบิดาแห่งฝนหลวง	๑	๔๐,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๘,๔๐๐	๕๓,๒๔๐	๕๘,๕๖๔	๒๔๔,๒๐๔	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	-
	๑๘.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๖,๑๐๕,๑๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๙.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	๓๗๔,๐๘๐	๘๕๑,๔๘๘	๙๓๖,๖๓๗	๑,๐๓๐,๓๐๐	๑,๑๓๓,๓๓๑	๔,๓๒๕,๘๓๖	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๒๐.โครงการขยายผลการทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๒	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๔๒๐,๐๐๐	๒,๖๖๒,๐๐๐	๒,๙๒๘,๒๐๐	๑๒,๒๑๐,๒๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สนง.เกษตร สนง.ประมง สนง.ปศุสัตว์ สนง.สหกรณ์ สถานีพัฒนาที่ดิน
	๒๑. ศูนย์สาธิตการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒	๕๐๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๖๐๕,๐๐๐	๖๖๕,๕๐๐	๗๓๒,๐๕๐	๓,๐๕๒,๕๕๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สนง.เกษตร สนง.ประมง สนง.ปศุสัตว์ สนง.สหกรณ์ สถานีพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	๒๒. โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๑	๑๒,๖๐๐	๑๓,๘๖๐	๑๕,๒๔๖	๑๖,๗๗๑	๑๘,๔๔๘	๗๖,๙๒๕	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	-
	๒๓. โครงการผืนดินพระราชทาน	๑	๔๘๑,๖๐๐	๕๒๙,๗๖๐	๕๘๒,๗๓๖	๖๔๑,๐๑๐	๗๐๕,๑๑๑	๒,๙๔๐,๒๑๗	สนง.ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๔			๔,๘๐๘,๒๘๐	๕,๒๘๙,๑๐๘	๕,๘๑๘,๐๑๙	๖,๓๙๙,๘๒๑	๗,๐๓๙,๘๐๔	๒๖,๔๑๔,๘๑๕		
รวมทั้งสิ้น			๒๒,๔๔๔,๓๔๐	๒๔,๖๘๘,๗๙๒	๒๗,๒๓๑,๓๕๒	๒๙,๙๕๔,๔๘๖	๓๒,๙๔๙,๙๓๗	๑๓๔,๓๒๘,๖๙๐		

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑. เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรอย่าง ทั่วถึง	๑.กิจกรรมฟื้นฟูลำน้ำ ท้องถิ่นในแหล่งน้ำประมง ชุมชน	๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๖,๑๐๕,๑๐๐	สนง.ประมง จังหวัด	-
	๒.งานซ่อมแซมโครงการ ชลประทานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริตามข้อเสนอของ เกษตรกรในเขตจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑	๕๐๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๖๐๕,๐๐๐	๖๖๕,๕๐๐	๗๓๒,๐๕๐	๓,๐๕๒,๕๕๐	โครงการ ชลประทาน จังหวัด	-
	๓.งานซ่อมแซมบำรุงรักษา ระบบชลประทาน ตาม ข้อเสนอของเกษตรกรผู้ ใช้ น้ำชลประทาน	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๖,๑๐๕,๑๐๐	โครงการ ชลประทาน จังหวัด	-
	๔.บริหารการส่งน้ำโครงการ ชลประทาน พระนครศรีอยุธยาพื้นที่	๑	๒๐๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๔๒,๐๐๐	๒๖๖,๒๐๐	๒๙๒,๘๒๐	๑,๒๒๑,๐๒๐	โครงการ ชลประทาน จังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๑			๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๙๗๐,๐๐๐	๓,๒๖๗,๐๐๐	๓,๕๙๓,๗๐๐	๓,๙๕๓,๐๗๐	๑๖,๔๘๓,๗๗๐		
๒. ปรับปรุงการบริหาร จัดการที่ดิน และการใช้ ประโยชน์ที่ดินให้ เหมาะสม	๕.โครงการจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูก ไม้ยืนต้นโตเร็ว	๑	๑๐๒,๐๐๐	๑๑๒,๒๐๐	๑๒๓,๔๒๐	๑๓๕,๗๖๒	๑๔๙,๓๓๘	๖๒๒,๗๒๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	๖.โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (แบบที่๑-๒)	๑	๒,๙๒๕,๐๐๐	๓,๒๑๗,๕๐๐	๓,๕๓๙,๒๕๐	๓,๘๙๓,๑๗๕	๔,๒๘๒,๔๙๓	๑๗,๘๕๗,๔๑๘	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	๗.จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	๑	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๑,๖๑๐,๕๑๐	๖,๗๑๕,๖๑๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๒			๔,๐๒๗,๐๐๐	๔,๕๓๗,๕๐๐	๔,๘๗๐,๒๕๐	๕,๓๕๗,๒๗๕	๖,๐๙๒,๙๙๓	๒๔,๕๗๕,๖๒๘		
๓. ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนที่เป็นมิตร	๘.การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๒	๒,๐๘๑,๙๕๐	๒,๒๙๐,๑๔๕	๒,๕๑๙,๑๕๙	๒,๗๗๑,๐๗๕	๓,๐๔๘,๑๘๓	๑๒,๗๑๐,๕๑๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	๙.โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	๑	๑๘๗,๐๐๐	๒๐๕,๗๐๐	๒๒๖,๒๗๐	๒๔๘,๘๙๗	๒๗๓,๗๘๖	๑,๑๑๑,๖๕๓	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๑๐.โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการศัตรูข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๒	๓๘๙,๕๐๐	๔๒๘,๔๕๐	๔๗๑,๒๙๕	๕๑๘,๔๒๕	๕๗๐,๒๖๗	๒,๓๗๗,๙๓๗	สนง.เกษตรจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๓			๒,๖๕๘,๔๕๐	๖๓๙,๓๐๐	๖๙๘,๕๖๕	๗๖๗,๖๐๗	๘๙๒,๑๓๖	๓,๕๑๙,๕๙๐		
รวมทั้งสิ้น			๙,๔๘๕,๔๕๐	๘,๑๔๓,๘๕๐	๘,๙๕๘,๒๓๕	๙,๘๕๔,๐๕๙	๑๐,๘๓๙,๔๖๔	๔๕,๑๙๙,๑๐๘		

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และโลจิสติกส์

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		หลัก	ร่วม
๑. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	๑	๓๘,๑๐๐	๔๑,๙๑๐	๔๖,๑๐๑	๕๐,๗๑๑	๕๕,๗๘๒	๒๓๒,๖๐๔	สนง.เกษตรจังหวัด	-
	๒. โครงการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๑	๒๗,๒๒๐	๒๙,๙๔๒	๓๒,๙๓๖	๓๖,๒๒๙	๓๙,๘๕๓	๑๖๖,๑๘๐	สนง.ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	-
	๓. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	๑	๑๕,๕๐๐	๑๗,๐๕๐	๑๘,๗๕๕	๒๐,๖๓๐	๒๒,๖๙๓	๙๔,๖๒๘	สนง.เกษตรจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๑			๘๐,๘๒๐	๘๘,๙๐๒	๙๗,๗๙๒	๑๐๗,๕๗๐	๑๑๘,๓๒๘	๔๙๓,๔๑๒		
๒. พัฒนาเทคโนโลยีระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพทันสมัย	๔. ศูนย์เกษตรอัจฉริยะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒	๑๕๐,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๑,๕๐๐	๑๙๙,๖๕๐	๒๑๙,๖๑๕	๙๑๕,๗๖๕	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา
	๕. โครงการประกวดศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑๓๒,๐๐๐	๑๔๕,๒๐๐	๑๕๙,๗๒๐	๑๗๕,๖๙๒	๗๓๒,๖๑๒	สนง.เกษตรจังหวัด	-
รวมกลยุทธ์ที่ ๒			๒๗๐,๐๐๐	๒๙๗,๐๐๐	๓๒๖,๗๐๐	๓๕๙,๓๗๐	๓๙๕,๓๐๗	๑,๖๔๘,๓๗๗		
รวมทั้งสิ้น			๓๕๐,๘๒๐	๓๘๕,๙๐๒	๔๒๔,๔๙๒	๔๖๖,๙๔๐	๕๑๓,๖๓๕	๒,๑๔๑,๗๘๙		

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๒

แบบสรุปโครงการแบบย่อ
(Project idea)

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ขยายผลการทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดว่า “ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์จังหวัด กำหนดประเด็นการพัฒนาว่า สร้างฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์ แผนงานที่ ๒ ยกระดับการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูงภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์ เป้าหมาย “สินค้าเกษตรมีคุณภาพตามมาตรฐานความปลอดภัยเพิ่มขึ้นโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรปลอดภัย ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. เพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาเกิดความเข้มแข็งและสามัคคีที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน ๓. เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และลดรายจ่ายให้กับครอบครัวและชุมชน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สถานศึกษาสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ ๑๐๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๑. โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๙ แห่ง ๒. หมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๙ แห่ง
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมความรู้การทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง. กษ.อย. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตร ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน สหกรณ์	๑. ถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับครู นักเรียน ประชาชน และเกษตรกร ๒. ประสานติดตามหน่วยงานร่วมดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยด้านพืชในโรงเรียน งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัด	๑. ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมการผลิตด้านประมงในโรงเรียน งบประมาณ ๕๗๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.ประมงจังหวัด	๑. ส่งเสริมการผลิตด้านประมง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านประมง
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมการเลี้ยง ปศุสัตว์ในโรงเรียน งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๑. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านปศุสัตว์
๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียน งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.สหกรณ์จังหวัด	๑. ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในโรงเรียน งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดิน	๑. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. โรงเรียน/ชุมชน ๑๙ แห่ง ได้รับความรู้ความเข้าใจการทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. นักเรียน ครู เกษตรกร และประชาชน จำนวน ๑๙ แห่ง ได้รับปัจจัยการผลิตเพื่อนำไปเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียน และบริโภคในชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. โรงเรียนและชุมชนมีอาหารปลอดภัยไว้บริโภคและจำหน่ายในชุมชน ๒. ผู้บริโภคอาหารปลอดภัยมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ศูนย์สาธิตการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดว่า “ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์จังหวัด กำหนดประเด็นการพัฒนาว่า สร้างฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์ แผนงานที่ ๒ ยกระดับการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูงภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์ เป้าหมาย “สินค้าเกษตรมีคุณภาพตามมาตรฐานความปลอดภัยเพิ่มขึ้นโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (เป็นการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรปลอดภัย ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่เป็นต้นแบบให้เกษตรกรและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ จำนวน ๒ แห่ง
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๑. พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ(หนองงูเห่า) ตำบลบางระกำ อำเภอนครหลวง ๑ แห่ง ๒. พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัวหลวง ๑ แห่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริม ความรู้การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง. กษ.อย. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตร ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน	๓. ถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรปลอดภัยด้านพืช สัตว์ ประมง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ๔. ประสานติดตามหน่วยงานร่วมดำเนินการเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ ศูนย์เรียนรู้ การทำเกษตรกรรมยั่งยืนด้านพืช งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัด	๓. จัดทำศูนย์เรียนรู้การเกษตรปลอดภัยด้านพืช ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๔. สนับสนุนปัจจัยเพื่อสาธิตการผลิตพืช
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ ศูนย์เรียนรู้ การทำเกษตรกรรมยั่งยืนด้านประมง งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.ประมงจังหวัด	๑. จัดทำศูนย์เรียนรู้การเกษตรปลอดภัยด้านประมง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยเพื่อสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบ ยั่งยืน
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ ศูนย์เรียนรู้ การทำเกษตรกรรมยั่งยืนด้านปศุ สัตว์ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๑. จัดทำศูนย์เรียนรู้การเกษตรปลอดภัยด้านปศุสัตว์ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยเพื่อสาธิตการเลี้ยงปศุสัตว์แบบ ยั่งยืน
๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ ศูนย์สาธิตการ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดิน	๑. จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สนับสนุนปัจจัยเพื่อสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา มีศูนย์สาธิตการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒ แห่ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ใช้เป็นแหล่งสาธิตการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัย ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับ เกษตรกรและผู้สนใจได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๒ ยกระดับการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูงภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์
๓. แนวทางการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาอย่างสร้างสรรค์
๔. หลักการและเหตุผล	โครงการตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการดำเนินงานเพื่อขยายผลพระราชดำริฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพและรายได้ด้านการเกษตร พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานที่ดินให้สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ประโยชน์ โดยร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตร รวมทั้งหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมจัดทำแปลงทดลองและสาธิตเกษตรผสมผสาน เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรในบริเวณใกล้เคียงเมื่อปี ๒๕๕๐ ปัจจุบันแปลงสาธิตเกษตรผสมผสานและศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในเขตจัดรูปที่ดินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห่อหมก อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา อีกทั้งโครงการตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการดำเนินงานเพื่อขยายผลพระราชดำริฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพและรายได้ทางการเกษตร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย ถือเป็นหน้าที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จะต้องขยายผลให้เป็นที่ประจักษ์และเกิดคุณประโยชน์กับเกษตรกรให้มากที่สุด โดยพิจารณาถึงการแก้ปัญหา การพัฒนารายได้และการลดต้นทุน การเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร ตลอดจนเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาชีพการเกษตรทั้งกับเกษตรกรในพื้นที่ และผู้สนใจโดยทั่วไป

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาแปลงสาธิตเกษตรผสมผสานให้เป็นศูนย์เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ๒. สร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพระราชดำริฯ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกิดจุดเรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานที่มีประสิทธิภาพ จำนวน ๑ จุด ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีอาชีพเสริม มีความรู้และนำไปปฏิบัติ ได้ มากกว่าร้อยละ ๘๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่พระราชดำริ ตำบลห่อหมก อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการผลิตการเกษตรในพื้นที่พระราชดำริ ตำบลห่อหมก อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๐๐,๐๐๐ บาท นางสาวกลอยตา แก้วเกษ สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๖๖
๑๑. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เป็นการพัฒนาแปลงสาธิตเกษตรผสมผสานให้เป็นศูนย์เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ และนำความรู้ไปปรับใช้ สามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร สร้างรายได้ในครัวเรือน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. แปลงสาธิตเกษตรผสมผสาน สามารถเป็นศูนย์เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้ได้ ๒. เกษตรกรในพื้นที่มีความรู้และสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร สามารถเป็นต้นแบบได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	กรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สนับสนุนด้านเทคนิควิชาการในการพัฒนา กลุ่มเกษตรอินทรีย์ ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) มีเป้าหมายการยอมรับของตลาดภายในประเทศและภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และการยอมรับเชิงนโยบายของรัฐ กระบวนการตรวจและรับรองใช้หลักการ PGS IFOAM และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Thai Standard Agriculture) มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑ และเล่ม ๒ ปรับประยุกต์เข้ากับบริบทของเกษตรกรรายย่อยในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย โดยทางกรมพัฒนาที่ดินได้บูรณาการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเรื่องการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน และในปี ๒๕๖๔ กรมฯ มีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยแบ่งเป็นลำดับขั้น ของกลุ่มในการพัฒนาภายใต้นโยบายเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนา กลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ สำหรับโครงการนี้เป็นกลุ่มขั้นที่ ๒ ที่พร้อมจะยกระดับเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะได้รับ การสนับสนุนต่อยอดให้ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วมเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้เข้าใจถึง หลักการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และแนวทาง การขับเคลื่อนกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนากลุ่มให้ได้รับการ รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS ๒. เพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบการรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม และให้การ สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการ ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน ๑๓๕ รายพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน ๕๐๐ ไร่
๖. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระบบการรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๐๘๑,๙๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	พัฒนาพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจำนวน ๕๐๐ ไร่และขยายผลไปยังพื้นที่แปลงเกษตรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเข้าสู่การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน และได้รับการสนับสนุน ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์ ๒. กลุ่มสามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนากลุ่มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และโลจิสติกส์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ศูนย์เกษตรอัจฉริยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ภายใต้บริบทการดำเนินการศูนย์ AIC จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีการดำเนินการร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ มีผลการดำเนินการจากการรวบรวมผลงานวิจัยและการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีการเกษตรซึ่งมีการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์แล้วนั้น นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้จำเป็นต้องนำมาพัฒนาต่อยอด หรือนำมาสาธิตการใช้งาน รวมทั้งบำรุงรักษา ศูนย์ AIC ต้องการให้การดำเนินการมีความยั่งยืน และต่อเนื่องจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศูนย์เกษตรอัจฉริยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ของจังหวัด ในพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนาต่อยอดงานวิจัยสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ ๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกร ประชาชน นักเรียนนักศึกษาและผู้สนใจ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. โรงเรือนต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ ๑ โรง ๒. จำนวนเกษตรกร ๑๖ อำเภอจำนวน ๑๐ คนต่ออำเภอ
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ปรับปรุงโรงเรือนเพาะชำเดิม ให้เป็นโรงเรือนต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-ปรับปรุงโรงเรือนด้วยการติดตั้งระบบอัตโนมัติต้นแบบ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีต้นแบบสู่เกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) พระนครศรีอยุธยา
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท -โรงเรียนต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ ๑ โรงเรียน ๑๐๐,๐๐๐ บาท -อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ๕ ครั้ง ๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งที่มาของงบประมาณ งบยุทธศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งบยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราช ภัฏพระนครศรีอยุธยา
๑๐. ผลผลิต (Output)	ระบุผลผลิตของโครงการ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	-เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ อย่างยั่งยืน เป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์ AIC จังหวัด พระนครศรีอยุธยา -สร้างการรับรู้ของภาคประชาสังคม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ ๒ / ๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

.....

ตามที่ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เชื่อมโยงการตลาดนำการผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่เป็นรูปธรรม และเกิดการบูรณาการอย่างมีเอกภาพในจังหวัดตอบสนองนโยบายรัฐบาล และส่งผลสัมฤทธิ์สู่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่มากขึ้น นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามนโยบายที่กำหนดอาศัยอำนาจตามข้อ ๖ ของคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

	ประธานคณะทำงาน
๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๒. เกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓. ประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๕. สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๖. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๙. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๐. พาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๑. อุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๒. พัฒนาการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้แทนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	คณะทำงาน
๑๔. ผู้แทนหอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๑๕. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๑๖. ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๑๗. ผู้แทนสำนักงาน อ.ก.ส. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๑๘. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคี จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๑๙. ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน

๒๐. ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะทำงาน
๒๑. ประธานกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะทำงาน
๒๒. นายสุวิทย์ ไตรโชค ปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน คณะทำงาน
๒๓. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร คณะทำงานและเลขานุการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๔. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๕. หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประสานหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ยกร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  ๒. จัดประชุม/ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุงและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  ๓. รวบรวมข้อสรุปจากการประชุม/ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศักยภาพของพื้นที่จังหวัด รวมทั้งเชื่อมโยงประสานแผน/ข้อมูลกับกรมต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ
  ๔. ปรับปรุง จัดทำและนำเสนอแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และส่วนผู้เกี่ยวข้อง
  ๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ว่าที่ร้อยตรี

(พิเชียน ลิมป์หวังอยู่)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ....

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชาชนรัฐวิสาหกิจจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ ๑๒๖๓ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งผู้แทนสถาบันการศึกษา หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และแจ้งให้ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด พิจารณาเสนอชื่อ ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๒ ท่าน เพื่อให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้พิจารณาแล้ว จึงแต่งตั้งผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ลำดับที่ ๑๓ ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด ได้แก่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ลำดับที่ ๒๗ หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย

๑. หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๒๑
๒. พลังงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. พัฒนาการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่ ๓๐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

๑. นายบำรุง ก้อนทอง ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ขยายรางพัฒนา (คลองส่งน้ำสายใหญ่นครหลวง)
๒. นายปริญญา ธรรมรักษ์ นายกสมาคมผู้ประกอบการร้านอาหารและแผงลอยแห่งประเทศไทย สาขาพระนครศรีอยุธยา

โดยให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสุจินต์ ไชยชุมศักดิ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา :

นายวุฒิพงศ์ กะสินัง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยความร่วมมือของหัวหน้าส่วนราชการ / หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีพื้นที่ดำเนินการในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้รวบรวมข้อมูล :

นายมานพ	ทาจาก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุภัทรา	ตันอารีย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายกิตติ์	คุ่มคอน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสุพัชรา	เฉลิมสาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวปราณี	สวนกัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวศิริพร	แสงอรุณ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงาน :

นายมานพ	ทาจาก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นายกิตติ์	คุ่มคอน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวศิริพร	แสงอรุณ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

